

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra lingvistiky

**Potenciál cestovního ruchu Lázní Bělohrad a
oblasti Podzvičinsko**
Bakalářská práce

Autor: Vojtěch Čípera

Studijní obor: Management cestovního ruchu se zaměřením na Anglický jazyk

Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Kacetl, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 22.4.2015

Vojtěch Čípera

Poděkování:

Tímto bych rád poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Jaroslavu Kacetlovi Ph. D za odbornou pomoc a cenné rady. Velký dík patří také mé rodině za podporu během celého bakalářského studia.

Anotace:

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit a zanalyzovat potenciál a předpoklady pro cestovní ruch v Lázních Bělohrad a městech ležících nedaleko tohoto lázeňského města v oblasti Podzvičinsko.

V první části práce autor teoreticky vymezuje důležité pojmy a rozdělení cestovního ruchu a snaží se teoreticky zvládnout metodiku, kterou využívá v praktické části. V praktické je analyzována oblast Podzvičinsko a jsou hodnoceny předpoklady pro cestovní ruch a jeho rozvoj. Dále se autor hlouběji zabývá historií a současností cestovního ruchu Lázní Bělohrad.

Podle metodiky hodnocení potenciálu cestovního ruchu autora Bíny z roku 2002, jsou hodnoceny všechny aspekty cestovního ruchu dané oblasti s cílem získat výsledné bodové hodnocení. Pro zjištění, jaké mají lidé povědomí o oblasti Podzvičinsko, je použita metoda dotazníkového šetření s cílem získat další cenná data, která pomohou odpovědět na hypotézy a výzkumné otázky. Pro získání dalších užitečných dat byl kontaktován expert na cestovní ruch dané oblasti. Na základě všech získaných informací z výzkumů byla vytvořena SWOT analýza cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko.

Klíčová slova:

cestovní ruch, potenciál cestovního ruchu, předpoklady cestovního ruchu, analýza

Potential of Tourism in Lázně Bělohrad and Area Podzvičinsko

Annotation:

The aim of this bachelor thesis is to evaluate and analyse the potential and conditions of tourism in Lázně Bělohrad and the area of Podzvičinsko.

In the first part of this thesis, author theoretically defines important terms and concepts of tourism and copes with methods used in practical part. In the practical part of the thesis, author analyses the area Podzvičinsko and evaluates the conditions for tourism industry and its development. Then the author deals in more detail with tourism in Lázně Bělohrad from the historic as well as current point of view.

According to the Bína's method of evaluating the potential of tourism, the author evaluates all the aspects of tourism in the area with the aim to get an objective assessment expressed in the number of points, which would show the overall attractiveness of the area. In order to assess the popular knowledge about the area of Podzvičinsko, the author uses the method of questionnaire survey in order to get other valuable data for answering research questions and verifying hypotheses. Other helpful data was collected as a result of interview with the tourism expert active in this area. One of the author's objectives was to create the SWOT analysis based on all gathered information.

Keywords:

Tourism, potential of tourism, conditions of tourism, analysis

Obsah

1. Úvod.....	8
1.1. Důvod výběru tématu práce a její cíl	9
2. Literární rešerše	9
3. Teoretická východiska	10
3.1. Pojem cestovní ruch v současnosti	11
3.1.1. Druhy a formy cestovního ruchu	11
3.2. Potenciál cestovního ruchu	13
3.2.1. Předpoklady cestovního ruchu.....	13
3.3. Klasifikace území ČR pro potřeby CR	15
3.3.1. Turistické regiony a oblasti ČR	16
3.3.2. Rajonizace v Královéhradeckém kraji.....	17
3.4. Význam cestovního ruchu v regionálním rozvoji.....	17
4. Metodický výstup.....	18
4.1. Stanovení hypotéz a výzkumných otázek	18
4.2. Postup získávání informací	19
4.2.1. Metody získávání informací	19
4.2.2. Metody hodnocení potenciálu.....	21
4.2.3. Dílčí úkoly	23
5. Analýza cestovního ruchu v dané oblasti.....	24
5.1. Charakteristika turistické oblasti Podzvičinsko	24
5.1.1. Lokalizační předpoklady.....	24
5.1.2. Kulturně-historické předpoklady	27
5.1.3. Realizační předpoklady.....	32
5.1.4. Selektivní předpoklady	34
5.2. Historie a současnost cestovního ruchu v Lázních Bělohrad.....	34

5.2.1.	Slavné historické osobnosti a jejich vliv na cestovní ruch	34
5.2.2.	Zajímavá místa v Lázních Bělohrad	35
5.2.3.	Kulturní a sportovní akce v Lázních Bělohrad	36
5.2.4.	Lázně Bělohrad a.s. – od historie po současnost	38
6.	Vlastní výzkum	39
6.1.	Použité metody primárního výzkumu	39
6.1.1.	Dotazníkové šetření	39
6.1.2.	Vedení rozhovoru s Ing. Kateřinou Karešovou	40
6.1.3.	Metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu.....	40
6.2.	Výsledky a zhodnocení výzkumu	46
6.2.1.	Zanesení výsledků do grafů	46
6.2.2.	Vytvoření SWOT analýzy cestovního ruchu	55
7.	Závěr a vyhodnocení práce	57
7.1.	Ověření správnosti hypotéz a zodpovězení výzkumných otázek	57
7.2.	Závěry a doporučení	60
8.	Seznam použitých zdrojů	61
8.1.	Tištěné zdroje	61
8.2.	Elektronické zdroje	62
8.3.	Seznam obrázků	64
8.4.	Seznam grafů a tabulek	65
8.5.	Seznam zkratk	66
9.	Seznam příloh	66

1. Úvod

Cestovní ruch je považován za důležité ekonomické odvětví, které je zdrojem nemalých finančních prostředků. Má také velmi důležitou roli v rozvoji území a právě tím se autor práce zabývá. Cílem práce je zhodnotit a zanalyzovat potenciál města Lázně Bělohrad a celkově potenciál cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko, respektive zjistit, jak vysoký potenciál toto území má pro realizaci a rozvoj aktivit spojených s cestovním ruchem. Pro vybranou oblast, již se autor hlouběji zabývá, je cestovní ruch velmi důležitý. Jak pro obnovu a rozvoj krajiny, tak i zaměstnanost a růst zájmu o místní atraktivitu a produkty. Právě podmínky či předpoklady pro existenci cestovního ruchu budou v práci popisovány. Podzvičinsko se nachází nedaleko vrcholů našich nejvyšších hor Krkonoš v turistickém regionu a současně oblasti Krkonoše a Podkrkonoší. Je to oblast, která nabízí mnoho jedinečných měst a míst, kulturních a sportovních akcí a zážitků. Název této oblasti je odvozen od dominanty a nejvyššího vrchu Zvičina, která dosahuje 671 metrů nad mořem. Jedním z center cestovního ruchu v této oblasti je město Lázně Bělohrad, které je současně rodným městem autora. Jak název napovídá, Lázně Bělohrad jsou lázeňským městem a logicky tak lákají pro tuto oblast důležitou domácí i zahraniční klientelu.

Pro účely této práce byly vytvořeny tři hlavní hypotézy a pět doplňujících výzkumných otázek. První hypotéza tvrdí, že zkoumaná oblast má vysoký potenciál cestovního ruchu, druhá tvrdí, že hlavním centrem cestovního ruchu v oblasti je město Lázně Bělohrad a poslední tvrdí, že informovanost o oblasti je u široké veřejnosti velmi vysoká. Po nastudování teorie k dané problematice a zvládnutí metod výzkumu byly vybrány metody využití v praktické části, které by měly potvrdit či vyvrátit autorova tvrzení a odpovědět na výzkumné otázky. Použitými metodami jsou analýza dané oblasti, metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle autora Bíny z roku 2002, dotazníkové šetření, řízený strukturovaný rozhovor a SWOT analýza.

V teoretické části práce a v metodice bylo využito především knižní literatury, ve výzkumné spíše elektronických zdrojů a především vlastních zkušeností a zjištění. Každá z použitých metod je podrobně popsána a vyhodnocena v praktické části. Ověření hypotéz a zodpovězení otázek je přehledně popsáno v závěru práce. Závěrem autor vyjadřuje svůj názor na cestovní ruch ve zkoumané oblasti a také doporučení na případné zlepšení.

1.1. Důvod výběru tématu práce a její cíl

Lázně Bělohrad je autorovo rodné město, ke kterému má velmi kladný vztah a prožil v něm celý svůj život. Za poslední čtvrtstoletí se v tomto lázeňském městě mnoho změnilo k lepšímu a velký podíl na tom má přítomnost lázní. Oblast Podzvičinsko, ve které se Lázně Bělohrad nachází, nabízí mnoho dalších atraktivních míst, která jsou vzájemně propojena sítí cyklostezek a stezek pro pěší turisty. Znamé atraktivity jako barokní areál Kuks, Zoologická zahrada ve Dvoře Králové nad Labem, Hrad Pecka nebo město kamenné krásy Hořice lákají každoročně mnoho návštěvníků. Oblast je díky Lázním Bělohrad proslulá lázeňstvím. Velmi oblíbené jsou také některé z regionálních produktů jako například Hořické trubičky. Značný význam pro cestovní ruch zde mají kulturní a sportovní akce, kterých se koná každoročně opravdu mnoho.

Zájem o problematiku rozvoje potenciálu cestovního ruchu tohoto území nabyt autor při studiu Managementu cestovního ruchu na Univerzitě Hradec Králové.

S cílem prohloubit své znalosti o oblasti a důkladně prozkoumat dění v cestovním ruchu autor stanovil cíl práce. Hlavním cílem této práce je zhodnotit a zanalyzovat potenciál a předpoklady pro cestovní ruch v Lázních Bělohrad a městech ležících nedaleko tohoto lázeňského města v oblasti Podzvičinsko. K dosažení tohoto cíle budou použity metody sekundárního a primárního výzkumu. Závěrem budou vyhodnoceny výsledky výzkumu a ověřena pravdivost předem stanovených hypotéz, včetně odpovědí na výzkumné otázky.

2. Literární rešerše

Otázka cestovního ruchu a potenciálu jeho rozvoje v jednotlivých turistických regionech či oblastech je v současné době často probírána a analyzována, což obecně dokazuje význam cestovního ruchu. Téma rozvoje potenciálu cestovního ruchu je velmi aktuální a je mnoho autorů, ať už knih, vědeckých příspěvků či článků, kteří jej studují a poté o něm píší.

V teoretické části je čerpáno především z knižních zdrojů. Použit byl například Výkladový slovník cestovního ruchu Páskové a Zelenky (2012). Definice cestovního ruchu byla citována z webu UNWTO (2015). Pro zjištění nejvýznamnějších forem cestovního ruchu v České republice byl využit elektronický zdroj Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007 – 2013. Nejdůležitější pojem této práce, tedy

potenciál CR byl parafrázován podle Páskové a Zelenky (2012). V souvislosti s potenciálem CR jsou velmi důležité předpoklady CR. Pro zpracování teorie k předpokladům CR bylo užito více zdrojů s důrazem na teorii Hraly (2013). Dále je popisována rajonizace České republiky z hlediska cestovního ruchu a informace jsou čerpány především z knihy Rygllové (2009) a ze stránek základny cestovního ruchu v České republice – Czech Tourism. Dalším knižním zdrojem je kniha Zmírňování regionálních disparit autora Franke (2012), který hovoří o významu cestovního ruchu v regionálním rozvoji. V metodické části je využito více zdrojů pro zvládnutí metod primárního a sekundárního výzkumu a metod hodnocení potenciálu cestovního ruchu. Hlavními zdroji informací jsou knihy zabývající se metodami výzkumu a psaním odborných textů Jašíkové – Troušilová (2014) a Reichela (2009).

Nejcennějším a nejvyužívanějším zdrojem informací je v praktické části Strategie rozvoje Podzvičinska, která byla důkladně prostudována. V praktické části je dále využito mnoho internetových zdrojů, především pak internetové stránky města Lázně Bělohrad a místních lázní. Velmi užitečnou elektronickou publikací je Putování Raisovým krajem autora Hošky (2007). Hlavním úkolem praktické části byl výzkum provedený podle metody hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle Bíny (2002). Autor práce zná velmi dobře oblast Podzvičinska a spoustu faktů o oblasti tudíž hodnocení podle Bínovy metody nevyžadovalo mnoho jiných zdrojů či statistických údajů. Některé tvrzení, ale přeci jenom musela být doložena z jiných zdrojů. Pro dotazník ani rozhovor nebyly použity žádné zdroje a byl vytvořen autorem pro potřeby ověření hypotéz a zjištění odpovědí na výzkumné otázky. Posledním cílem bylo vytvořit SWOT analýzu na základě prostudování různých zdrojů, a na základě odpovědí respondentů v dotazníkovém šetření a v rozhovoru.

3. Teoretická východiska

Úvodní část se zabývá definicemi a pojmy týkající se cestovního ruchu a jeho významu. Důraz je kladen především na definici potenciálu a předpokladů cestovního ruchu. Dále jsou zde zmíněny především faktory rozvoje a rozmístění cestovního ruchu. Autor také vidí důležitost v rajonizaci České republiky pro potřeby cestovního ruchu, kterou se v teoretické části zabývá.

3.1. Pojem cestovní ruch v současnosti

Definice cestovního ruchu často není jednotná a literatura uvádí hned několik různých formulací. Hlavní příčinou je široké pojetí tohoto odvětví.

Problematikou turismu se zabývá celá řada autorů. Nejčastěji však bývá zmiňována formulace od Světové organizace cestovního ruchu (dále jen UNWTO), která byla stanovena na Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu v Ottawě roku 1991.

Dle UNWTO (1991, převzato) je cestovní ruch charakterizován takto:

„Cestovní ruch je činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času a služebních cest (osoba nesmí být odměňována ze zdrojů navštíveného místa). Cestovní ruch je mnohostranným odvětvím, které zahrnuje dopravu, turistická zařízení, poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu či další služby cestovního ruchu. Odvětví cestovního ruchu patří mezi nejvýznamnější součásti národní i světové ekonomiky.“

Autorovi této práce je nejbližší definice z Výkladového slovníku autorů Zelenky a Páskové (2012; str. 83), kteří cestovní ruch definují též jako turismus, což je komplexní společenský jev, zahrnující aktivity osob cestujících mimo jejich obvyklé prostředí nebo pobývajících v těchto místech ne delší dobu než jeden rok za účelem zábavy, rekreace, vzdělávání, pracovní či za jiným účelem, i aktivity subjektů poskytujících služby a produkty těmto cestujícím osobám, tedy i provozování zařízení se službami pro tyto cestující osoby. Je zde mnoho forem a druhů cestovního ruchu.

3.1.1. Druhy a formy cestovního ruchu

Pro rozlišení pojmů druh a forma cestovního ruchu byl použit Výkladový slovník cestovního ruchu (Pásková – Zelenka, 2012, str. 123, 167).

Druh cestovního ruchu je typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčový jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a dalších podmínkách. Druhy se dělí podle objektivních faktorů jako například podle místa realizace, doby trvání pobytu a další.

Forma cestovního ruchu je typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem motivace návštěvníka. Základními motivacemi v cestovním ruchu jsou odpočinek, poznávání prostředí a kontakty s lidmi. Z toho vychází základní formy cestovního ruchu: rekreační, pobytový, lázeňský lovecký, poznávací, socioprofesionální a jiné.

Nejvýznamnější formy cestovního ruchu v ČR

Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007 – 2013 ve svých východiscích uvádí výčet forem cestovního ruchu, pro které má ČR dobré předpoklady. Situace se v základní orientaci nabídky ČR během posledních let příliš nezměnila. Jak uvádí KONCEPCE (2007), identifikované nosné typy nabídky jsou platné dodnes.

Nejvýznamnější formy cestovního ruchu, pro které má Česká republika nejlepší předpoklady, jsou:

- Městský a kulturní cestovní ruch – Příkladem jsou centra cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko jako Lázně Bělohrad, Dvůr Králové či Hořice.
- Dovolená v přírodě - nejtypičtější jsou letní a zimní pobyty na horách, dovolená u vody, kempování, venkovský cestovní ruch a agroturistika. Ve zkoumané oblasti je příkladem například kemp Velký Vřešťov.
- Sportovní a aktivní dovolená - V řadě regionů se v letní sezóně velmi dynamicky rozvíjí pěší turistika a cykloturistika, nejen v horských, ale i podhorských oblastech spojená s poznáváním kulturních a přírodních hodnot. V oblasti Podzvičinsko tomu není jinak. Je zde síť cyklostezek a pěších stezek, které jsou často tematické a propojují různé přírodní a kulturní atraktivity.
- Lázeňský cestovní ruch – Lázně Bělohrad a.s., dnes již bývalé Anenské slatinné lázně jsou velmi důležité pro povědomí o oblasti Podzvičinsko a lákají mnoho nových turistů.
- Kongresový a veletržní cestovní ruch - nejlepším potenciálem pro realizaci kongresového cestovního ruchu, tj. kapacitou zařízení a jejich vybaveností, disponuje Hlavní město Praha, které se jako jediné v ČR řadí do kategorie mezinárodního významu. Od stavby luxusního resortu Strom života, nejnovější z budov lázní v Lázních Bělohrad se právě prostory resortu začaly používat k pořádání kongresů a konferencí především s lékařskou tematikou.

3.2. Potenciál cestovního ruchu

Potenciál popisují autoři Pásková a Zelenka (2012, str. 433) jako souhrnnou hodnotu všech předpokladů při jeho kvantitativním hodnocení oceněná na základě bodovací škály, snížená o zápornou hodnotu negativních faktorů rozvoje cestovního ruchu, zejména o špatný stav složek životního prostředí, konfliktní land-use daného území, časté živelné události a katastrofy, vysoká kriminalita, nestabilní politická situace, epidemie a výskyt nakažlivých chorob.

Hodnocení potenciálu cestovního ruchu rozumíme jako hodnocení předpokladů a vhodnosti krajiny pro cestovní ruch. Hodnocení předpokladů cestovního ruchu na základě bodové škály a sníženo o negativní faktory rozvoje cestovního ruchu. Aby dosáhl cestovní ruch regionu či destinace určitý potenciál, musí mít určité předpoklady pro místní rozvoj cestovního ruchu.

Hodnocení potenciálu pro cestovní ruch je nezbytnou součástí analýzy pro stanovení turistického významu obcí či regionů. Lze hodnotit jak přírodní potenciál území, tak i kulturně-historický potenciál. Existují i syntetické přístupy kombinací obou výše uvedených hodnocení potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu.

3.2.1. Předpoklady cestovního ruchu

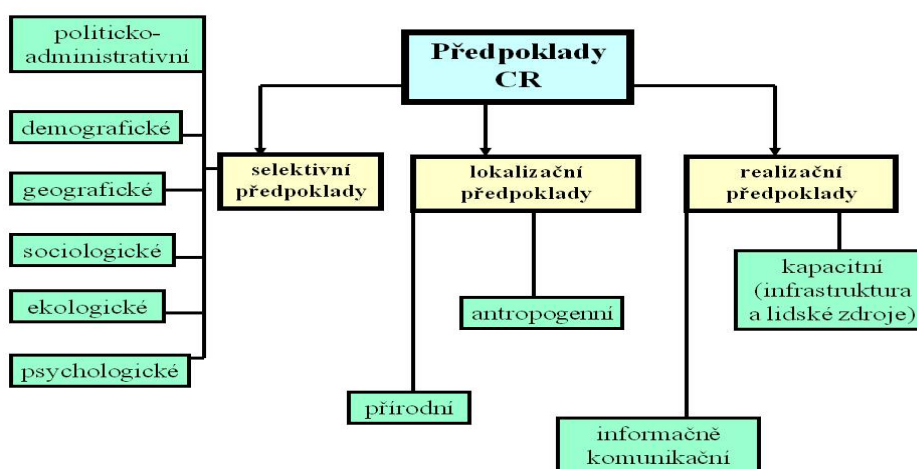
Každý stát, region, či město má určitý potenciál cestovního ruchu, který vyvolává rozvoj v oblasti. Za tímto potenciálem stojí předpoklady cestovního ruchu představující souhrn přírodních a antropogenních složek. Hrala (2013, str. 13) se na činitele rozvoje a rozmístění cestovního ruchu dívá velmi obdobně jako jeden z prvních autorů, kteří se snažili popsat tyto faktory P. Mariot v první polovině 80 let. Činitelé, které stimulují vznik cestovního ruchu ve funkci poptávky, se klasifikují jako selektivní neboli stimulační faktory. Činitelé, které vytvářejí možnosti pro lokalizaci cestovního ruchu ve vztahu nabídky teritoria, se klasifikují jako lokalizační podmínky a činitelé, kteří umožňují jeho faktickou realizaci, se klasifikují jako realizační podmínky. Společným jmenovatelem těchto činitelů je to, že se vždy projevují v prostorovém, územním uspořádání. Selektivní (stimulační) předpoklady mají primární postavení v rozvoji cestovního ruchu. Jejich prostřednictvím se mohou využít podmínky (předpoklady) pro cestovní ruch v konkrétních oblastech. Mezi stimulační předpoklady řadíme vlivy (faktory) objektivní, jako jsou politické, ekonomické, demografické a administrativní

faktory, například úroveň řízení destinace, spolupráce mezi jednotlivými subjekty, příjmová situace potenciálních hostů. Druhou skupinou jsou subjektivní vlivy, které jsou ovlivněny hlavně psychologickými a marketingovými faktory. Tyto faktory souvisejí především se spotřebitelským chováním zákazníků, kteří jsou ovlivněni například reklamou či propagací. Dle Hraly (2013, str. 16-28) lokalizační předpoklady mají rozhodující postavení při konkrétní lokalizaci cestovního ruchu, bez ohledu na to zda jsou přírodního nebo společenského charakteru. Jsou to předpoklady, které nám přibližují, jaké druhy cestovního ruchu se budou v dané oblasti vyvíjet. Jsou rozhodujícím faktorem v otázce, jakým způsobem se bude destinace prezentovat navenek a čím se bude odlišovat od konkurence. Lokalizační předpoklady se skládají z přírodních předpokladů, konkrétně jsou to - reliéf, klimatické poměry, hydrologické poměry, fauna, flóra, celkový vzhled krajiny) a kulturně-historických předpokladů. I když jde o velmi odlišné skupiny, spojuje je hlavní úkol cestovního ruchu, a to regenerace fyzických a duševních sil (Mariot, 1983). Kulturně-historické předpoklady, na rozdíl od přírodních, byly vytvořeny. Například Bína a kol. (2002, In Franke, 2012, str. 47 – 51) je dělí na kulturně-historické památky (movité, nemovité), kulturní zařízení (muzea, galerie, památníky, divadla, hvězdárny a planetária) a společenské akce (kulturní, sportovní, výstavní a kongresové). Bína (2002) popisuje skutečnost, že lokalizační předpoklady cestovního ruchu se vyskytují ve třech hlavních formách. Vyjadřují vhodnost krajiny pro určitou aktivitu, kulturně-historické památky působí jako relativně fixní danost, která v oblasti existuje a je pro návštěvníky atraktivní a nakonec se vyskytují v podobě kulturních, sportovních a jiných akcí, které jsou v oblasti uskutečňovány. Dle Bíny (2012) se potenciál oblasti cestovního ruchu může rychle změnit, pokud obec začne pořádat nejrůznější akce například sportovního či kulturního charakteru.

Realizační předpoklady dle Hraly (2013, str. 29-32) mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem cestovního ruchu. To umožňuje doprava a infrastruktura služeb označovaná jako materiálně-technická základna cestovního ruchu. Mezi základní podmínky realizace patří doprava, která zajišťuje styk mezi výchozím místem účastníka a navštěvovanou oblastí a rozhoduje také o využívání prostoru cestovním ruchem. Ubytovací a stravovací zařízení tvoří podstatnou část materiální základny zabezpečující realizaci cestovního ruchu. Pro hodnocení úrovně realizačních

předpokladů slouží celá řada ukazatelů, například počet a skladba návštěvníků v destinaci, počet ubytovacích zařízení, počet lůžek, ukazatele kvality ubytovacích a stravovacích služeb, stupeň modernizace a restrukturalizace ubytovacích a stravovacích zařízení apod. (Ryglová, 2009, str. 35). Schopnost realizačních předpokladů je v dovednosti spojit lokalizační a selektivní. Díky materiálně-technické základně, která se vytváří především tam, kde lokalizační předpoklady dosahují nejvyšších hodnot, vznikají střediska (jádra) cestovního ruchu. Jádra cestovního ruchu vznikají především tam, kde dochází k propojení jednotlivých skupin předpokladů (Mariot, 1983, str. 91 – 92). Problematika hodnocení potenciálu je nazývána valorizací krajiny z hlediska možnosti jejího využití pro cestovní ruch (Mariot, 1983, str. 46). Hodnocení potenciálu je složitým jevem a existuje několik přístupů k jeho hodnocení. Touto problematikou se zabývalo již několik autorů, například Mariot (1983), Bína (2002) nebo Vystoupil (2012). Na obrázku č. 1 lze vidět schéma předpokladů cestovního ruchu dle Pásková – Zelenka (2012).

3.3. Klasifikace území ČR pro potřeby CR

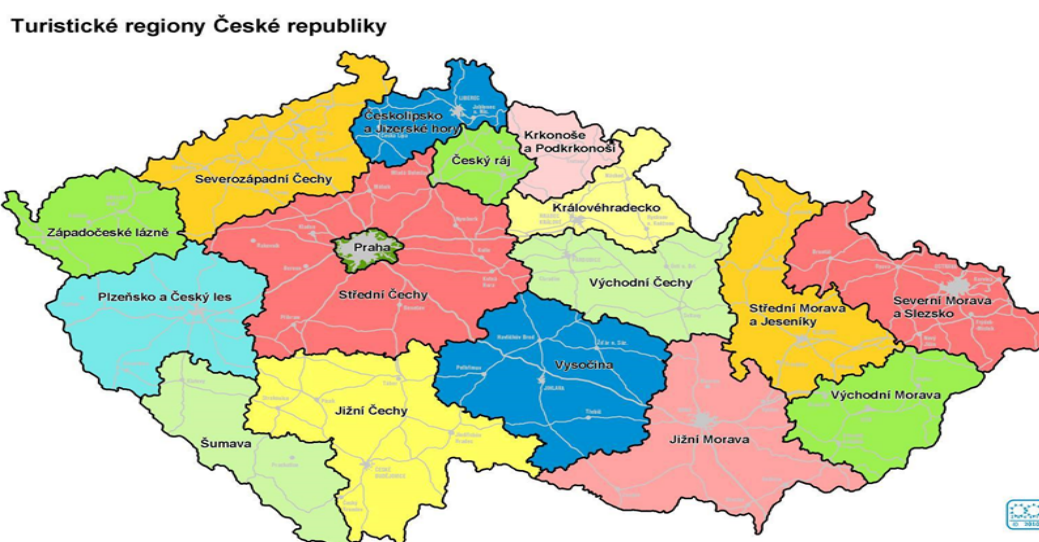
Obr. 1 Předpoklady cestovního ruchu (Pásková-Zelenka, 2012)

Jak uvádí Ryglová (2009, str. 29), území ČR je rozčleněno podle předpokladů pro rekreaci a rozvoj cestovního ruchu a zároveň navrhuje strukturu, formu a intenzitu jeho využití. Takové klasifikaci území říkáme rajonizace. Předmětem rajonizace cestovního ruchu dle old.czechtourism.cz (2015) bylo zmapování hlavních předpokladů rozvoje a rozmístění cestovního ruchu v konkrétních územních celcích.

Území je rozděleno na takové, které mají převahu přírodních podmínek vhodných pro rekreaci a cestovní ruch a na ty s převahou vlastností pro cestovní ruch spíše nevhodných. Rozlišujeme členění na NUTS (dle Evropské unie), kraje, regiony, mikroregiony, obce, euroregiony a turistické regiony a turistické oblasti.

3.3.1. Turistické regiony a oblasti ČR

Jak uvádí server ckrumlov.info (2010) v roce 1999 byla vytvořena mapa rozdělení potenciálu cestovního ruchu turistických regionů v České republice, která obsahovala 15 regionů. V roce 2010 vešlo v platnost nové členění České republiky na 17 turistických regionů a 40 oblastí a aktualizovaná mapa byla zveřejněna Českou centrálou cestovního ruchu - Czech Tourism na základě schválení Asociace krajů České republiky. Rozdělení turistického potenciálu v nové mapě (Obr. 2) turistických regionů bude sloužit pro statistická sledování Českého statistického úřadu a také bude sloužit k marketingovým aktivitám na podporu domácího cestovního ruchu. Dále bude využíváno v rámci realizování projektů Integrovaného operačního programu pod záštitou Ministerstva pro místní rozvoj a Czech Tourism. Nejzásadnějšími změnami na mapě regionů bylo rozdělení regionu Východní Čechy na dva regiony. Území Pardubického kraje je nově region Východní Čechy a území Královéhradeckého kraje je nově Královéhradecko.

Obr. 2 Turistické regiony České republiky (old.czechtourism.cz, 2015)

3.3.2. Rajonizace v Královéhradeckém kraji

Dle KRK.CZ (2015), území Královéhradeckého kraje - NUTS 3 lze dále zařadit do územní jednotky NUTS 2 Severovýchod. Kraj je po provedené reformě státní správy od 1. 1. 2000 tvořen pěti okresy - Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov. K 1. 1. 2007 došlo ke změně hranic okresů Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou a došlo tak ke sladění hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností s hranicemi území okresů. V Královéhradeckém kraji bylo k 1. 1. 2003 zřízeno 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 35 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem. Pověřené obecní úřady spravují obce v území, které je skladebné do okresů i do správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Při hranicích s Polskem se rozvíjí mnoho forem přeshraniční spolupráce. Jednou z nich je Euroregion Glacensis. Do Královéhradeckého kraje územně spadají turistické regiony Královéhradecko, Krkonoše a Podkrkonoší a Český ráj. Turistický region Královéhradecko je tvořen třemi turistickými oblastmi – Hradecko, Kladské pomezí a Orlické hory a Podorlicko. Turistický region Krkonoše a Podkrkonoší je současně také turistickou oblastí a turistický region Český ráj tvoří turistická oblast Český ráj, které je současně díky své výjimečnosti v celosvětovém měřítku zahrnut i mezi geoparky UNESCO. (old.czechtourism.cz, 2015). Oblast Podzvičinsko je součástí turistického regionu Krkonoše a Podkrkonoší i když už není oficiálně považována za turistickou oblast podle nejnovějšího rozdělení.

3.4. Význam cestovního ruchu v regionálním rozvoji

Jak uvádí Franke (2012, str. 12) cestovní je často uváděn jako selektivní motor ekonomického rozvoje, zejména v regionálním měřítku. Často je také uváděn nepřesně jako lék na řešení nezaměstnanosti. Z tohoto důvodu se cestovnímu ruchu dostává v mnoha zemích velké podpory.

Franke dále uvádí že, cestovní ruch je jedním z hlavních faktorů ekonomického rozvoje mnoha regionů a oblastí. Rozsah a nabízené produkty cestovního ruchu v regionu jsou dány mnoha faktory, přičemž hlavními jsou lokalizační předpoklady regionu, realizační předpoklady regionu a kvalita marketingu.

Cestovní ruch je významným ekonomickým odvětvím v České republice a hovoří se o něm jako o jednom z nejdynamičtěji se rozvíjejících odvětví u nás, které se stává stále významnějším a nepostradatelnějším faktorem regionálního rozvoje v řadě regionů ČR i celé ekonomiky.

4. Metodický výstup

Jak je uvedeno v cíli práce, metodou empirického výzkumu bude analýza. Dle Jašíková -Trousil (2014, str. 41- 42) je analýza jedna ze základních metod poznávání objektů, jevů či v tomto případě turistické oblasti. Analýza je postupem, jímž se zkoumaný jev rozkládá na jeho jednotlivé části – prvky, znaky, složky, vlastnosti atd. a poté se zjišťují vzájemné vztahy, souvislosti či míry závislosti mezi prvky celku navzájem a mezi každým prvkem a celkem a mezi analyzovaným celkem a jinými celky. Analýz existuje několik typů. Z tohoto výzkumného postupu by měla vždy vyjít syntéza.

4.1. Stanovení hypotéz a výzkumných otázek

Byly stanoveny následující hypotézy:

1) Oblast Podzvičinsko má vysoký potenciál cestovního ruchu.

Tato hypotéza byla stanovena především na základě znalosti území, neboť se autor domnívá, že oblast nabízí mnoho forem cestovního ruchu a také je zde velký prostor pro jejich další rozvoj. Hypotéza bude ověřena analýzou předpokladů cestovního ruchu celé oblasti a metodou hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle Bíny (2002). Dále bude názor na potenciál CR zjišťován v dotazníkovém šetření a v rozhovoru s expertem na cestovní ruch v dané oblasti.

2) Hlavním centrem cestovního ruchu v této oblasti je město Lázně Bělohrad.

a. Jaký je význam lázeňství pro Lázně Bělohrad?

Druhá hypotéza určuje za hlavní centrum cestovního ruchu v oblasti Podzvičinsko město Lázně Bělohrad. Důvodem je fakt, že se jedná o lázeňské město, kde se služby lázní neustále rozvíjí a lákají nejen domácí, ale také zahraniční klientelu. Zda je centrem toto město nebo jiné, bude mezi respondenty zjišťovat a ověřovat dotazníkové šetření a důležitý bude také názor experta na CR v této oblasti. Určující bude také porovnání

potenciálů osmi měst podle metody Bíny (2002). Doplňující výzkumná otázka zjišťuje význam lázeňství pro Lázně Bělohrad. Odpovědi budou zjišťovány ze stejných zdrojů jako samotná hypotéza.

3) *Informovanost široké veřejnosti o oblasti Podzvičinsko je velmi vysoká.*

- a. Jaké je povědomí lidí o kulturních a sportovních akcích v oblasti Podzvičinsko a které jsou neznámější?*
- b. Vnímají lidé Podzvičinsko jako konkurenceschopnou turistickou oblast vzhledem k blízkosti známějších oblastí jako jsou Krkonoše či Český ráj?*
- c. Které místo je neznámější v této oblasti?*
- d. Mají historicky slavní rodáci vliv na turismus a jeho rozvoj v této oblasti?*

Třetí hypotéza byla takto stanovena, neboť se autor domnívá, že oblast, ve které se nachází takové atraktivity jako barokní areál Kuks, Lázně Bělohrad či ZOO Dvůr Králové nad Labem musí být velmi dobře známá široké veřejnosti. K hypotéze byly vytvořeny další čtyři výzkumné otázky zjišťující povědomí o konkrétních neznámějších místech a akcích v této oblasti. Správnost hypotézy i odpovědi na výzkumné otázky budou zjišťovány v dotazníku a také v rozhovoru.

4.2. Postup získávání informací

4.2.1. Metody získávání informací

Hlavním úkolem bylo najít a zvolit správnou metodiku získávání informací. Existuje mnoho publikací, které se zabývají metodami výzkumu, metod primární či sekundární analýzy v následujících v následujícím textu jsou přiblíženy metody použité v praktické části této práce.

Metoda sekundární analýzy

V metodě sekundární analýzy se zpracovávají a analyzují již existující data. Taková, která byla sbírána pro potřebu jiných subjektů. Podle Jašíková - Trousil (2014, str. 46) je podstatou studia dokumentů či obsahové analýzy, zjišťování informací v tištěných zdrojích či jiných dokumentech. Může jít o primární prameny typu propagačních materiálů či o mediální zprávy o vybrané destinaci, statistické údaje, úřední dokumenty atd. Jejimi nevýhodami ovšem jsou mnohdy zastaralé informace, které mohou být

nespolehlivé a často tedy nepoužitelné pro účely akademické práce. Další nevýhodou je, že data mohou být převzata i s chybami, kterých se dopustili předchozí autoři, a které lze dodatečně velmi těžko odhalit (Reichel, 2009, str. 130).

Metody primární analýzy

V metodě primární analýzy se jedná o sběr informací uskutečněný poprvé, při němž jsou použity jiné metody než v metodě sekundární. Jak uvádí Reichel (2009, str. 90-93) metodami primární analýzy jsou pozorování, dotazování či rozhovor. Autor práce použil metody dotazování a rozhovor. Podstatou dotazování je kladení otázek, ať už ve formě mluvené - rozhovor, nebo písemné - dotazník.

Dotazník

Podle Reichel (2009, str. 118-120). Dotazník je velice rozšířenou technikou v sociálních výzkumech. Jedná se o písemný způsob dotazování, který ovšem nelze použít pro všechny skupiny osob. Dotazník můžeme použít jak při kvantitativním, tak i kvalitativním výzkumu. Údaje z dotazníku jsou velmi dobře tříditelné a srovnatelné. Nevýhodou dotazníků může být jejich návratnost. Na základě Reichel (2009) byl vytvořen dotazník pro účely této práce.

Rozhovor

Rozhovor neboli interview je podle Reichel (2009, str. 110) technika poměrně hojně využívaná na výzkumné půdě řady oborů, psychologie, antropologie, pedagogiky, etnografie, sociologie, sociální psychologie ad. (omezíme-li se jen na částečný výčet ze sféry výzkumů sociálních). V nich se aplikuje jak při kvalitativních, tak kvantitativních přístupech. Existují různé varianty interview, např. volný rozhovor, polo-strukturovaný rozhovor, strukturovaný neboli řízený rozhovor, rozhovor standardizovaný, skupinová diskuze. V rámci této práce byl proveden jeden řízený strukturovaný rozhovor s expertem na cestovní ruch teoreticky založen na teorii Reichela (2009).

Metoda SWOT analýzy

Jedním z cílů autora bylo vytvořit SWOT analýzu cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko. Dle MANAGEMENTMANIA (2015) SWOT analýza je analytická technika zaměřená na zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost v tomto případě turistické oblasti či nějaké organizace. Nejčastěji je SWOT analýza používána jako situační analýza v rámci strategického řízení. Název SWOT je odvozen z počátečních písmen anglických názvů jednotlivých faktorů:

- Strengths - silné stránky
- Weaknesses - slabé stránky
- Opportunities - příležitosti
- Threats - hrozby

Podstatou SWOT analýzy cestovního ruchu Podzvičinska tedy bude identifikovat klíčové silné a slabé stránky a klíčové příležitosti a hrozby.

4.2.2. Metody hodnocení potenciálu

Metodická konstrukce hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle Bína 2002

Jak uvádí autor Bína (2002), aby se na určitém území mohl rozvíjet cestovní ruch, musí vykazovat určité podmínky, respektive předpoklady. Tyto předpoklady pro existenci CR jsou podrobně popsány v teoretické části.

Základní metodická konstrukce Bínova přístupu k hodnocení přírodního potenciálu cestovního ruchu je chápána jako formalizovaný výsledek zhodnocení, komplexního okruhu lokalizačních podmínek a předpokladů pro další možný rozvoj cestovního ruchu. Lokalizační podmínky cestovního ruchu vytvářejí složitý multidisciplinární systém. Podmínkou pro zkoumání tohoto systému je jeho zjednodušení a rozčlenění na relativně přirozené segmenty či složky. Za tyto složky lze považovat jednotlivé aktivity cestovního ruchu jako například pěší turistika, cykloturistika, kulturně - poznávací turistika, kongresová turistika a další. Celkový potenciál se tak skládá z dílčích, „odvětvových“ potenciálů, tj. možností, které v území existují pro provozování konkrétních aktivit cestovního ruchu. Lokalizační podmínky cestovního ruchu se vyskytují ve třech hlavních formách:

- a) jako vhodnost krajiny pro určitou aktivitu cestovního ruchu
- b) jako určitá relativně fixní danost
- c) jako kulturní, sportovní a jiné akce, které jsou v obcích pořádány

Bína dále uvádí, že lokalizační podmínky v rámci jednotlivých složek cestovního ruchu jsou přirozeně někde vyšší, někde nižší, někde neexistují vůbec. V posledním případě jde o jejich nulový stupeň. Pro místa, kde se tyto lokalizační podmínky nachází existují tři stupně dle vhodnosti krajiny k dané složce.

vhodnosti lokalizačních podmínek cestovního ruchu:

- stupeň 1 – podmínky jsou v základní úrovni.

- stupeň 2 – podmínky jsou ve zvýšené úrovni.
- stupeň 3 – podmínky jsou ve vysoké úrovni.

Pouze u některých složek (jmenovitě: vhodnost krajiny pro horolezectví, pro závěsné létání, pro sportovní myslivost, pro rybolov a pro pozorování vodních ptáků) je při splnění lokalizačních podmínek rozlišen pouze jediný stupeň. Území dané obce je buď pro tyto aktivity vhodné a nebo ne.

Složka potenciálu cestovního ruchu	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek		
	1	2	3
Přírodní pozoruhodnosti	10	20	45
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	5	10	15
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	10	15	20
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	7	15	30
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	10	20	40
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy / hory	7	13	20
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3	7	15
Vhodnost krajiny pro horolezectví			2
Vhodnost krajiny pro závěsné létání			2
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost			2
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov			2
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků			1
Kulturně historické památky a soubory	10	25	50
Skanzeny a muzea	5	15	35
Lázeňská funkce	5	15	35
Kongresy a konference	2	10	20
Kulturní akce	10	20	40
Sportovní akce	2	7	20
Církevní akce	2	4	10
Veletrhy a tematické trhy	5	20	40
Místní produkty	5	10	25
Příhraniční specifika	2	5	10

Tab. 1 Systém hodnocení složek životního prostředí dle Bíny (2002)

Metoda Bíny, jak je vidět v tabulce č. 1, je tedy založena na systému hodnocení všech složek životního prostředí, ke kterým jsou přiřazeny hodnoty (1,2,3) a liší se podle jejich významnosti a důležitosti pro rekreaci a cestovní ruch. Podle této metodiky bude autor postupovat v praktické části při zjišťování celkového bodového ohodnocení potenciálu území a osmi vybraných obcí.

Metodická konstrukce hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle Bíny 2010

Hlavním rozdílem hodnocení potenciálu cestovního ruchu od roku 2002 je zaměření se na rozhodující aspekty, které ovlivňují rozvoj cestovního ruchu a rekreace v území. Pracuje s většími celky, jako jsou správní obvodní obce s rozšířenou působností. Metoda Bíny (2010) je o něco složitější než metoda z roku 2002. Pro potřeby této práce si autor zvolil metodu z roku 2002.

Hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle Vepřeka

Metoda, která podrobněji vychází z metodiky Bíny (2002). Je prováděna na základě bodovacích tabulek, rozčleněných do čtyř sekcí:

- 1) Sportovně technická zařízení a trasy (15 bodovaných kritérií)
- 2) Přírodní atraktivity (12 bodovaných kritérií)
- 3) Obslužná zařízení a vybavenost (10 bodovaných kritérií)
- 4) Architektonické a stavební atraktivity (9 bodovaných kritérií)

Všechny čtyři sekce se diferencují na letní a zimní sezonu. Hodnocení je prováděno na mapách rozčleněných sítí polygonů, kde nejmenší obdélník má rozměry 12 x 0,9 km → 1,08 km². Jsou zde zahrnuty jak prvky, které zvyšují využitelnost „čtverce“, ale také hodnoty snižující tuto využitelnost. Z těchto čtverců se následně vytvoří rastrová mozaika území (Schneider a kol., 2009)

4.2.3. Dílčí úkoly

Pro dosažení hlavního cíle práce si autor určil tyto dílčí úkoly:

- 1) Teoretické vymezení pojmů důležitých pro praktickou část
- 2) Teoretické zvládnutí metodiky výzkumu
- 3) Stanovení hypotéz a vytvoření výzkumných otázek
- 4) Provedení analýzy cestovního ruchu v oblasti Podzvičinsko
 - analýza:
 - a) přírodních předpokladů
 - b) kulturně-historických předpokladů
 - c) dopravy a dopravní dostupnosti
 - d) ubytovacích a stravovacích služeb
 - e) historie a současnosti města Lázně Bělohrad z pohledu cestovního ruchu
 - f) historie a současnosti Lázní Bělohrad a.s.
- 5) Provedení dotazníkového šetření a vedení rozhovoru
 - a) realizování dotazníkového šetření
 - b) rozhovor s Ing. Kateřinou Karešovou
 - c) analýza získaných dat
- 6) Hodnocení předpokladů cestovního ruchu podle metody hodnocení potenciálu cestovního ruchu dle Bíny (2002)
- 7) Vytvoření SWOT analýzy cestovního ruchu
- 8) Ověření pravdivosti hypotéz a zodpovězení výzkumných otázek
- 9) Závěry a doporučení

5. Analýza cestovního ruchu v dané oblasti

5.1. Charakteristika turistické oblasti Podzvičinsko

Dle Strategie rozvoje Podzvičinska (2010), z hlediska členění cestovního ruchu v České republice je Podzvičinsko řazeno do turisticky významného regionu Krkonoše a Podkrkonoší. Ekonomický rozvoj a potenciál se nachází především v pěstování tradičních odrůd ovoce, v lázeňství, ve výrobě textilu, v bohaté historii oblasti a především ve zpracování kamene. Ten se v oblasti těží, následně zpracovává a jako hotový produkt vstupuje na trh, což zvyšuje i místní zaměstnanost.

Rozvoj cestovního ruchu v Podkrkonoší významně podpořil v 40. letech 20. století vznik zoologické zahrady ve Dvoře Králové nad Labem, která svým zaměřením na africkou zvířenu je unikátním zařízením tohoto typu ve střední Evropě. Neméně významným milníkem byl i vznik lázeňství v oblasti města Lázní Běláhoř. Od té doby si lázně zaměřené především na pohybové ústrojí získaly mnoho příznivců a významně se podílely na ekonomickém rozvoji oblasti.

Území je bohaté na přírodní atraktivitu i kulturně historické památky, což je znázorněno v tematické příloze C. Ideální podmínky zde naleznou milovníci cykloturistiky či pěší turistiky. Pro milovníky wellness a pro jedince s problémy s pohybovým aparátem jsou zde proslulé Lázně Běláhoř. Gurmáni ocení i místní speciality v podobě například Hořických trubiček či Miletínských modlitbiček. Národní kulturní památky jako Hospital Kuks či přehrada Les Království lákají každoročně mnoho návštěvníků, stejně jako další významná památka Hrad Pecka. Oblast Podzvičinska se rozkládá kolem nejvyššího bodu oblasti – Zvičiny (671m. n. m.), podle něhož nese i název.

5.1.1. Lokalizační předpoklady

5.1.1.1. Přírodní předpoklady

Geomorfologické poměry a geologické poměry

Z pohledu geomorfologického členění České republiky podle Demka (2006 a 2012) se území Podzvičinska nachází v geomorfologické provincii Česká vysočina, v subprovincii Česká tabule, v oblasti Severočeská tabule, v geomorfologickém celku Jičínská pahorkatina a v podcelku Běláhořská pahorkatina. Vrch Zvičina lze z geomorfologického hlediska zařadit do Krkonošského podhůří, konkrétně do

Zvičinsko-kocleřovského hřbetu. Podcelek Bělohradská pahorkatina má v geomorfologickém členění pět okrsků a to jsou Hořický hřbet, Miletínský úval, Libotovský hřbet, Královédvorská kotlina Královédvorská niva.

Většinu území Podzvičinska tvoří pahorkatina s množstvím hřbetů a úvalů. Podloží jihu Bělohradské pahorkatiny se skládá z křídových usazenin s kvalitním pískovcem. Ten je dodnes vyhledáván jako kvalitní kamenický a sochařský materiál. Příkladem je Kámen Ostroměř. Geologicky velmi rozmanitá je také oblast kolem města Lázní Bělohrad, kde ložiska rašeliny umožnila vznik slatinných lázní. (Strategie rozvoje Podzvičinska, 2010)

Klimatické poměry

Jak uvádí Nováková - Novák (2005, str. 8) celá oblast patří k mírně teplé oblasti a je přechodem od teplého Polabí k chladné oblasti Krkonoš. Nadmořská výška, spolu s členitým reliéfem, však způsobují, že oblast vykazuje na nevelké ploše výrazné klimatické kontrasty. Proto se jednotlivé části od sebe liší délkou a vlhkostí léta, délkou zimy a dobou trvání sběhové pokrývky. Výrazným jevem v zimě a na podzim je na tomto území inverze. Bělohradská pahorkatina, představující sníženinu mezi Krkonošemi a Zvičinsko-kocleřovským hřbetem, bývá zalitá mlhou. Podnebí v této oblasti je velmi příznivé. Nejteplejšími místy jsou jižní svahy Hořického hřbetu ideální pro zemědělství a pěstování ovoce. Na těchto svazích jsou mnohé ovocné sady a známé jsou především jablečné sady. V zimě jsou tradičně nejnižší teploty a nejvíce sněhu na vrchu Zvičina, což je zapříčiněno nadmořskou výškou, ve které se nachází. Na Zvičině je také možné při dostatku sněhu využít místní Ski areál. Roční průměrná teplota v oblasti se pohybuje mezi 5 a 7 stupni celsia. V ročním průměru srážek jsou patrné velké rozdíly, v Hořicích se naměřené hodnoty pohybují okolo 700 mm.

Hydrologické poměry

Území Podzvičinska náleží do povodí Labe, které protéká severovýchodní částí Podkrkonoší – Královédvorskou kotlinou, konkrétně Dvorem Králové nad Labem. Na tomto toku nedaleko obce Nemojov se nachází architektonicky velmi zajímavá hráz s vodní elektrárnou, zvaná Les Království. Ta pochází z počátku 20. století a od roku 2010 je to národní kulturní památka. Zbylé území je odvodňováno říčkami Bystřice, Javorka a také četnými malými potoky a potůčky jako např. Bašnický potok, Trotina, Rašinský potok atd. Ráz krajiny dotvářejí i četné rybníky jako např. Vřešťovský, Bubňák, Banský apod. (Strategie rozvoje Podzvičinska, 2010).

Městem Lázně Bělohrad protéká řeka Javorka a město se také pyšní mnoha rybníky. Jen pár metrů od lázeňského resortu Strom života leží oblíbený chovný rybník Pardoubek. Dalšími Rybníky jsou rybník Byšička a rybník Hluboký.

Fauna a flora

Podle Nováková – Novák (2005, str. 9, 10) spadá téměř celé území Podkrkonoší do oblasti středoevropské květeny středních poloh. Lesní porosty byly v průběhu posledních dvou až tří století silně pozměněny ve prospěch monokulturních porostů smrků, lze zde najít také četné bučiny. Příkladem takové bučiny je například přírodní rezervace Kamenná hůra nedaleko Lázní Bělohrad. Přestože oblast nenabízí žádnou chráněnou velkoplošnou oblast, nachází se zde četné přírodní památky. Příkladem může být Kalské údolí, Sýkornice, Bělohradská bažantnice, Miletínská bažantnice, Vřešťovská bažantnice, Hřídelecká hůrka, Čertovy hrady a další. Podzvičinsko není svou faunou nějak ojedinělé, běžný je zde výskyt srn, jelenů a také divokých prasat. Poměrně velký je také výskyt zajíců. Typické pro Bažantnice a blízké okolí jsou ropucha obecná, čolek horský, rosnička zelená či skokan hnědý.

Mimořádně zajímavá je fauna a flora, uměle vytvořená v Zoo Dvůr Králové nad Labem.

Významné přírodní atraktivity

Čertovy hrady

Čertovy hrady jsou přírodní památka, která se nachází nedaleko Dvora Králové nad Labem. Jedná se o geomorfologický a krajinný prvek - skalní útvary a balvanová moře.

Hřídelecká hůrka

Vrch Hřídelecká hůrka leží nedaleko obce Hřídelec u Lázní Bělohrad a jedná se o třetihorní sopku zachovalého tvaru. Dle Podkrkonoší.eu (2015) má rozlohu 2,11 ha a její nadmořská výška je 398 m. n. m. Vrch byl v roce 1989 vyhlášen přírodní památkou.

Kamenná hůra

Přírodní rezervace, která se nachází nedaleko Horní Nové Vsi (část Lázní Bělohrad) a její rozloha je 11 ha. Kamenná hůra je jedním z nejstarších chráněných území v Podkrkonoší. Je chráněna díky tzv. nahé bučině. (Podkrkonoší.eu, 2015)

ZOO Dvůr Králové nad Labem

ZOO Dvůr Králové je jistě jednou z neznámějších a nejkrásnějších zoologických zahrad v ČR. Domov tu získalo téměř dva a půl tisíce živočichů, kteří mají svůj původ v dalekých zemích a na mnoha kontinentech světa. Najdete zde největší kolekci afrických zvířat v Evropě. (zoo-dvur-kralove.cz, 2015) Na obrázku č. 3 lze vidět místní výběh se zebrami.

Obr. 3 Zoo Dvůr Králové nad Labem

Zdroj: autor

5.1.2. Kulturně-historické předpoklady

Významné historické památky

Hořice- město kamenné krásy

Město Hořice je jedním z center cestovního ruchu této oblasti a nachází se zde celá řada památek, které stojí za návštěvu. Dle Hoška (2007) je jednou z místních významných památek kostel Narození Panny Marie, což je vrcholně barokní stavba vysoké výtvarné hodnoty s věží a cibulovitou bání. Dnešní kostel byl stavěn v letech 1741 – 1744 podle plánu slavného stavitele Kiliána Ignáce Dienzenhofera na půdorysu kříže. Město je plné soch a plastik ať už v blízkosti kostela, v Smetanových sadech nebo na vrchu Gothard. Jedním ze sochařských skvostů je hřbitovní portál na vrchu Gothard.

Miletín

Miletín je městem a především rodištěm slavného básníka K. J. Erbena. Ve městě se nachází rodný domek autora oblíbené Kytice, je po něm pojmenováno také náměstí, v jehož středu je pomník vystaven na počest právě Erbenovy. Dalším místem, které stojí za návštěvu je gotický Kostel Zvěstování Panny Marie ze 13. století.

Dvůr Králové nad Labem

Je město proslulé především překrásnou zoologickou zahradou. Nabízí však také několik dalších atraktivit a historických památek jako například krásné náměstí, kostel sv. Jana Křtitele nebo jedno z nejnavštěvovanějších míst v Královéhradeckém kraji Galerii Zdeňka Buriana (viz tab. 2).

Hrad Pecka

Hrad Pecka je oblíbeným a hojně navštěvovaným hradem v této oblasti. Dle autorky Černé (2006, str. 109) byl hrad vybudován na počátku 14. století a jeho stavbu dokončil slavný spisovatel, cestovatel a hudebník Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic, což láká mnoho návštěvníků každý rok. Dalším lákadlem je středověká mučirna a středověká černá kuchyně, které se na hradě nachází a jsou zpřístupněny veřejnosti. Hrad Pecka je také velmi vyhledávaným místem pro konání svateb.

Barokní areál Kuks

Kuks je majestátní hospital s rozsáhlými zahradami a skvostem jsou slavné Braunovy sochy, tedy souboru dvanácti ctností a dvanácti neřestí, které patří k vrcholu českého baroka. Dále je tu osm soch blahoslavenství a dalších plastik, které zdobí prostor před průčelím kostela a hospitalu. Dle serveru kudyznudy.cz (2015) si pozornost zaslouží také lékárna U granátového jablka, jedna z nejstarších zachovaných barokních lékáren ve střední Evropě, a Galerie českých vín. Důležitou historickou osobou pro Kuks je hrabě František Antonín Špork. Panství v údolí Labe zdědil Špork v roce 1684 a poté začal měnit kukské údolí na lázeňské a společenské středisko šlechty. Záměr se vydařil, lázně v Kuksu řadila na počátku 18. století evropská šlechta mezi ty nejslavnější. Krátce po Šporkově smrti však Kuks zničila povodeň a lázeňský i společenský život se na stovky let zastavil.

Nedaleko Kuksu leží slavný Braunův Betlém, přírodní galerie barokních soch, vytesaná v pískovcových skalách. Od Kuksu k němu vede okružní naučná stezka.

Přehrada Les Království

Přehrada Les Království je autorovo velmi oblíbené místo. Přehradní hráz dokonale spojuje technické řešení s estetickou stránkou stavby. Dle Hoška (2007) je přehrada díky své poloze v zalesněném údolí řeky Labe a svým architektonickým ztvárněním je přehrada jednou z nejkrásnějších v celé České republice. Přehrada (viz obr. 4) byla v roce 2010 byla prohlášena národní kulturní památkou.

Dle Povodí Labe (2015) proběhla stavba přehrady v letech 1910 – 1919. Ve své době se jednalo o největší nádrž v Československé republice, pokud se týkalo zadržeho množství vody o nejdelší přehradu, co do délky zděné hráze. V letech 1920 – 1923 byla na pravém břehu pod hrází postavena průběžná vodní elektrárna.

Obr. 4 Národní kulturní památka – přehrada Les Království

Zdroj: autor

TOP 5 nejnavštěvovanějších míst v Královéhradeckém kraji v roce 2012		
	(tis. n.)	kraj
1. Zoologická zahrada Dvůr Králové	370,3	Královéhradecký
2. Zámek Dětenice	195	Královéhradecký
3. Státní zámek Ratibořice	68,1	Královéhradecký
4. Galerie Zdeňka Buriana, Dvůr Králové	60	Královéhradecký
5. Hrad Kost	49,5	Královéhradecký

Tab. 2 Top 5 nejnavštěvovanějších míst v Královéhradeckém kraji v roce 2012 (CzechTourism, 2012)

V tabulce 2 je vidět, kolik tisíc návštěvníků navštívilo nejoblíbenější atraktivity v Královéhradeckém kraji a dokazuje velký význam a potenciál atraktivit patřících do zkoumané oblasti Podzvičinsko. Konkrétně mezi prvními pěti se umístila suverénně první Zoologická zahrada ve Dvoře Králové nad Labem a na čtvrtém místě Galerie Zdeňka Buriana, nacházející se také ve Dvoře Králové. Význam Dvora Králové nad Labem je tedy značný.

Významné kulturní a sportovní akce mimo Lázně Bělohrad

Harantovské slavnosti historického zpěvu na Pece

Harantovské slavnosti historického zpěvu vznikly pro obnovení muzikantské tradice na hradě Pecka, které zde založil slavný Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic. Konají se od roku 1993, a to vždy o víkendu, který je nejbližší 21. červnu, což je datum Harantovy popravy na Staroměstském náměstí. Festivalu se účastní amatérské pěvecké sbory z České republiky i ze zahraničí. (mestys-pecka.cz, 2015)

Otevírání a zavírání sezony na Zvičině

Tradiční akce věnovaná symbolickému zahájení/ukončení turistické sezony. Akce je spojená se stánkovým prodejem, doprovodným programem, na podzim s drakiádou.

Akce je pořádána sdružením Podzvičinsko a dalšími subjekty cestovního ruchu na území Podzvičinska. Místní produkty jsou zde nabízeny k ochutnání a k prodeji.

Dny R. A. Dvorského

Dle serveru kudyznudy.cz (2015) se každoročně v únoru a březnu ve Dvoře Králové nad Labem koná swingový festival Dny R. A. Dvorského.

R. A. Dvorský se narodil ve Dvoře Králové nad Labem a do podvědomí se zapsal jako skvělý zpěvák, skladatel, herec a hlavně jako kapelník souboru Melody Boys.

První ročník festivalu se uskutečnil v březnu roku 1994. Festival za dvacet let svého trvání vešel do povědomí všech těch, kteří rádi hrají, zpívají a poslouchají swingovou a jazzovou hudbu. Svým významem překročil hranice kraje a vydobyl si pevné postavení mezi festivaly tohoto žánru v ČR. Pravidelně na něm vystupují jak profesionální, tak amatérské kapely, orchestry i sólisté, z ČR i ze zahraničí.

Hořice Jazz Nights

Počátky festivalu se datují do roku 1995. Nedlouho poté si festival získal publicitu, našel své skalní příznivce a stal se největší hudební akcí ve městě. V roce 2003 získal stálou záštitu Rady Královéhradeckého kraje a zařadil se tak mezi několik prestižních akcí v kraji. Každoročně se festivalu účastní, jak domácí, tak hlavně zahraniční interpreti a akce láká mnoho návštěvníků. (jazznights.cz, 2015)

Cultural Reggae VibeZ

Počátky této hudební akce sahají do roku 2002, kdy tato akce měla pouze pár návštěvníků. Dnes je to již velmi známý festival zaměřený na reggae, dub, dancehall, ska a world music, který se koná v unikátním prostoru bývalého lomu U sv. Josefa v Hořicích v Podkrkonoší. Každý rok sem zavítají známí umělci ze všech koutů světa, jak je možno vidět na obr. 5.

Obr. 5 Plakát k festivalu (culturalreggaevibeZ.cz, 2014)

300 zatáček Gustava Havla

Dle horice.org (2015) se jedná o populární motocyklový závod, který se od roku 1961 pořádá v Hořicích a v nejbližším okolí. Název vznikl z faktu, že po dvanácti kolech závodu ujede motocyklista na hořickém závodním okruhu přesně 312 zatáček. Od roku 1968 nese závod jméno Gustava Havla, českého závodníka, který patřil mezi světovou špičku a tragicky zahynul v roce 1967. Dnešní okruh měří 5150 m. Od roku 1968 se motocyklový závod "300 zatáček", spojený se jménem Gustava Havla, pořádá jako závod mezinárodní. Temnou

Obr. 6 Poutač k závodu (amkhorice.cz, 2015)

stránkou závodu jsou časté a mnohdy smrtelné karamboly. Letos se bude závod konat 16. – 17. 5., jak je možné vidět na obrázku č. 6.

Královédvorský okruh o cenu Františka Šťastného

Dle serveru old-racing.ssis.cz (2015) Královédvorský okruh je původní městský okruh z 50. let, který z větší části vede hustě zastavěnou částí města, z menší části potom okrajem města. Tradice závodu byla obnovena na konci 90. let uspořádáním závodů v jízdě pravidelnosti historických závodních motocyklů a sidecarů pod názvem O cenu Františka Šťastného, jejichž organizátorem je místní Old Racing Club. V současnosti můžeme na trati vidět velké množství historických závodních motocyklů i sidecarů z mnoha zemí Evropy.

5.1.3. Realizační předpoklady

Doprava

Dle Strategie rozvoje Podzvičinska (2010) vzhledem k významu dopravy pro cestovní ruch je nezbytnou součástí kvalitních služeb v regionu i kvalitní dopravní infrastruktura a uspokojivá nabídka doplňkových služeb.

V současné době je řada komunikací ve špatném technickém stavu, dopravně-navigační systém je v mnoha místech nedostatečný, chybí poutače na rychlostních komunikacích a doplňkové služby podél komunikací. Nedostatečná je i nabídka služeb pro cyklisty, chybí půjčovny a úschovny kol, občerstvení pro cyklisty podél cyklistických tras, kterých je tu opravdu mnoho.

Území Podzvičinska je velmi dobře dostupné, jak železniční, tak autobusovou dopravou. Na území se rozprostírá hustá silniční síť, která by měla být do budoucna rozšířena o dálnici D11. V současné době je hlavní tah rychlostní silnice R35 silně přetížena. Již nějakou dobu se mluví o vzniku dálnice D11 by mohlo dojít v určitých místech k úplné izolaci některých obcí a nemožnosti přechodu či podchodu dálnice samotné. Vlastní vedení značených pěších či cyklistických tras neodpovídá dnešním požadavkům, trasy jsou často vedeny po asfaltových komunikacích a nezděná i hlavních silnicích, kde jsou turisté ohrožováni automobilovou dopravou. (Strategie rozvoje Podzvičinska, 2010).

Snahou sdružení Podzvičinska je v poslední době vytváření a úprava stezek pro pěší turisty po stopách slavných rodáků, příkladem jsou Erbenova a Raisova stezka.

V posledních letech roste zájem o venkovskou turistiku a o jízdu na koních v krajině. Doposud nejsou v terénu vyznačeny ani vybudovány vhodné hipostezky, které by umožnily bezpečnou jízdu.

Ubytovací zařízení

Oblast Podzvičinsko nabízí mnoho míst k ubytování v každém ročním období. V letních měsících nabízí mnoho kempů jako například Autokemp Velký Vřešťov, Autokemp na Vyhlídce v Miletíně, Kemp a koupaliště Pecka nedaleko Hradu Pecka, Safari kemp nedaleko slavné Zoo Dvůr Králové nad Labem či Lanžov. Je zde také velké množství chat, chalup a penzionů. Mezi nejznámější a nejoblíbenější hotely jistě patří bělohradský Strom Života, či tradiční Hotel Pod Zvičinou.

Autor se domnívá, že ubytovacích kapacit není tolik, kolik by bylo třeba pro ubytování například při konání různých kulturních či sportovních akcí. Autorova myšlenka se ztotožňuje s názorem paní Karešové viz rozhovor v příloze B.

Stravovací zařízení

Dle autora práce, oblast Podzvičinsko nabízí celou řadu příjemných restaurací a hospod. Autor vychází z vlastních zkušeností, neboť většinu restaurací v oblasti navštívil a jídlo ochutnal.

Mezi nejznámější a nejoblíbenější restaurace patří i díky své poloze a historii restaurace Raisova chata na vrchu Zvičina. V Lázních Bělohrad je mnoho míst, kam se může jít návštěvník města či pacient lázní naobědvat či častěji navečeřet. Příjemné posezení nabízí obnovený hotel a restaurace Bohumilka, další možností je Restaurace na Mostě nedaleko náměstí K. V. Raise a velký luxus nabízí také nejnovější místní restaurace Romantica, která se nachází v budově lázeňského resortu Strom Života. Ve Dvoře Králové nad Labem je také celá řada skvělých restaurací. Jednou z nich je Středověká krčma, kde návštěvník může zažít atmosféru časů minulých. Atmosféru francouzského venkova nabízí Restaurace La Rochelle a české i mezinárodní speciality nabízí Restaurace u Slunce, obě také ve Dvoře Králové. Příjemné posezení a nabídku steaků nabízí Restaurace Staré časy v areálu bývalého pivovaru v Hořicích.

5.1.4. Selektivní předpoklady

Spolupráce měst a obcí ve sdružení Podzvičinsko

Sdružení Podzvičinsko je neziskové sdružení obcí, měst a městysů v oblasti Podzvičinsko. Sdružení sídlí v Lázních Bělohrad a pracoviště má v obci Holovousy.

Dle podzvicinsko.cz (2015) je účelem tohoto sdružení spolupráce členských obcí a měst s cílem přispět k rozvoji v turistické oblasti Podkrkonoší a to především v oblasti cestovního ruchu. Předmětem činnosti sdružení je především koordinace marketingových aktivit, informační servis pro potřeby cestovního ruchu a to vše při dodržování platných právních norem. Pro dosažení tohoto poslání sdružení usiluje o spolupráci mezi všemi aktéry a subjekty cestovního ruchu. Na základě této spolupráce zastupuje zájmy celého regionu a spolupracuje na vytvoření strategie rozvoje oblasti Podkrkonoší.

5.2. Historie a současnost cestovního ruchu v Lázních Bělohrad

Cestovní ruch je dlouhodobě spjat v s místními lázněmi. Podle autorky Černé (2011) první zmínka o Bělohradu v podobě Nouauilla (Nová Ves) pochází z 13. Století. Anenské slatinné lázně byly založeny v roce 1885 a v této době byly postaveny první prostory pro lázeňské procedury a hlavní budova. V roce 1901 byl objeven Annamariánský pramen – železitá kyselka s obsahem arzenu a tím byl splněn důležitý požadavek na statut lázní a tak v roce 1905 získalo městečko titul Lázně Bělohrad a následně statut lázeňského města v roce 1963. Tento moment lze považovat za zlomový pro turismus v tomto městě. Na podporu a rozvoj turismu se začalo uvolňovat více peněz a celkově se město začalo utvářet v lázeňské středisko. Důležité z hlediska cestovního ruchu jsou pro město navazující aktivity pro činnost a oblíbenost lázní.

5.2.1. Slavné historické osobnosti a jejich vliv na cestovní ruch

Oblast Podzvičinska je jinak nazývána tzv. Raisovým krajem. Karel Václav Rais, prozaik, učitel a spisovatel se narodil v Lázních Bělohrad v domku na náměstí, které dnes nese jeho jméno. Zachovala se také Raisova stezka, která vede od Bělohradského zámku přes Brtev, Vřesník a Bezník na vrch Zvičina.

Další slavnou osobou, která strávila většinu svého života v Bělohradě byla Leontýna Mašínová, filoložka, učitelka a později prozaička.

V nedalekém Miletíně se narodil Karel Jaromír Erben, jehož slavná Kytice a většina balad se vztahuje právě k území Podzvičinska. I díky tomu je v poslední době velmi oblíbená Erbenova stezka.

5.2.2. Zajímavá místa v Lázních Bělohrad

Zámek

Dle lazne-belohrad.cz (2015) je nejcennější historickou stavbou ve městě barokní zámek z přelomu 17. a 18. století s kaplí zasvěcenou Janu Evangelistovi. Zámek byl v poslední době využíván jako internát pro studenty místního učiliště a po jejich vystěhování je bohužel stále veřejnosti nepřístupný a nutno dodat, že velmi chátrá.

Památník K. V. Raise

Za tímto zámkem se rozkládá krásný a udržovaný Zámecký park s bývalou empírovou zimní oranžerií, která byla v roce 1959 přebudována na Památník K. V. Raise. Dnes je zde umístěna expozice připomínající bělohradského spisovatele K.V. Raise a také galerie v níž od jara do podzimu probíhají výstavy. (lazne-belohrad.cz, 2015)

Příkladem takové výstavy je výstava betlémů konající každoročně v zimním období.

Fričovo muzeum

Fričovo muzeum vzniklo v roce 1904 a zasloužil se o to věhlasný paleontolog, geolog a profesor zoologie na Karlové univerzitě dr. Antonín Frič, který se léčil v místních lázních. (turistika.cz, 2015)

Kostel sv. Petra a Pavla na Byšičkách

Kostel sv. Petra a Pavla se nachází uprostřed malého hřbitova na kopci zvaném Byšička, nedaleko města Lázně Bělohrad. Byšička jsou oblíbeným poutním místem i oblíbeným cílem peších turistů či cyklistů.

Minigolf

Pro návštěvníky města a lázní je k dispozici moderní minigolfové hřiště s oficiálními parametry pro hraní minigolfu. Především v letních měsících se toto hřiště těší velké oblibě.

Meteorologický sloup

Na náměstí K. V. Raise stojí meteorologický sloup. Byly do něj vloženy teploměr, měřič vlhkosti vzduchu, rtuťový tlakoměr, kompas a hodiny.

Bělohradská bažantnice

Oblíbeným cílem zdravotních procházek lázeňských hostů je park Bažantnice. V centru parku je umístěn pavilon, kde se konají promenádní koncerty. V roce 2002 zde byl vybudován vrt s pítkem a posezením. Nedaleko je možné využít mnohá sportoviště, nachází se zde dvě fotbalová hřiště, volejbalové kurty, tenisové kurty a tenisová hala.

Zajímavostí je jezírko Hraběnka s ostrůvkem, na kterém stojí kříž z roku 1787. Další upravené cestičky dovedou návštěvníky k jednotlivým idylickým zákoutím. Historicky mělo velký podíl na založení místních lázní, protože tu byly bohaté zásoby rašeliny. (lazne-belohrad.cz, 2015)

5.2.3. Kulturní a sportovní akce v Lázních Bělohrad

Slavnosti písní a tanců pod Zvičinou

Od roku 1975 je organizátorem folklórních slavností písní a tanců soubor Hořeňák, národopisný folklórní soubor, který byl založený v roce 1949. V současné době soubor čítá asi 40 členů. Slavnosti písní a tanců navštíví každý rok mnoho souborů ze zahraničí folklórní soubory z tuzemska. (www.kralovehradeckyregion.cz, 2015). Na obrázku číslo 7 jsou zachyceni mladí členové místního souboru.

Obr. 7 Slavnosti písní a tanců v Zámeckém parku (www.kralovehradeckyregion.cz, 2015)

Bělohradské kulturní léto

Každoročně Městské kulturní středisko Lázně Bělohrad připravuje program pro místní, návštěvníky města a návštěvníky či pacienty lázní.

Od roku 1904 se konají pravidelně v parku Bažantnice nedělní koncerty. (kudyznudy.cz, 2015). Tradice vydržela do dnešních dnů hlavně díky zájmu posluchačů a přízni města Lázní Bělohradu a místních lázní. Městské kulturní středisko Lázně Bělohrad v každém roce připravuje cyklus koncertů a to zejména dechovkových.

Strašidelná Bažantnice

Tradice Strašidelné Bažantnice vznikla v roce 2007, kdy se konal první ročník. Každým rokem se návštěvnost a věhlas této akce především pro rodiče s dětmi zvyšuje. Začátek procházky je u vily Karlušky v areálu lázní. Putování za strašidly a pohádkovými postavami pokračuje parkem Bažantnice kolem rybníku a lesní cestou až ke kostelíku sv. Petra a Pavla na Byšičkách. Poslední 8. Ročník navštívilo dle našetelevize.cz (2014) více než 10000 návštěvníků. Na obrázku číslo 8 níže, lze vidět pozvánku na tuto akci.

Obr. 8 Pozvánka na Strašidelnou Bažantnici (www.lazne-belohrad.cz, 2014)

Podkrkonošský maraton

Každoročně přiláká tento závod stovky bikerů a nadšenců horských kol. Jak uvádí server lazne-belohrad.cz (2015) trvalé jednosměrné značení cyklistu povede kolem bělohradské kotliny přes hrad Pecku, nejvyšší horu Podkrkonoší Zvičinu (671m. n. m.), Miletínské Lázně, poslední hřbet Podkrkonoší – Hořický Chlum a na závěr kousek před návratem do Lázní Bělohradu zavede k okraji Nové Paky. Start i cíl závodu je na náměstí K. V. Raise v Lázních Bělohrad pro účastníky je tu také doprovodný program a závodí zde i ti nejmladší. Právě tento závod má velký podíl na zvýšeném zájmu o cykloturistiku v této oblasti.

5.2.4. Lázně Bělohrad a.s. – od historie po současnost

Dle belohrad.cz (2015) jsou počátky lázeňství v tomto městě datovány do roku 1872, avšak sláva a proslulost lázní vzrostla až po nalezení Anna-Mariánského pramenu. V roce 1905 byla provedena změna názvu obce na Lázně Bělohrad. V roce 1936 byl dostavěn nový komfortní hotel, dnešní Grand, a MUDr. Janeček upravil bývalý hotel U lázní na Vodoléčebný a vyšetřovací ústav. Dnešní dětská léčebna vznikla roku 1963 a zaměřuje se na nemoci pohybového ústrojí pro děti a dorost se samostatným oddělením rehabilitace a také učebnami základní školy.

Od roku 1995, kdy vstoupila do společnosti Anenské slatinné Lázně firma PURO-KLIMA, a.s., se datuje obrovský rozmach lázní. Na konci roku 1995 byl uveden do provozu nově postavený lázeňský hotel Anna Marie. V roce 1998 byla provedena dostavba hotelu Grand.

V následujících letech bylo cílem zrekonstruovat vilu Karluška, která nyní slouží jako ubytovací zařízení, dále kompletně zmodernizovat lázeňský hotel Janeček, zrekonstruovat vilu Stefanie pro klienty s vyššími nároky a otevřít nový rehabilitační bazén. V roce 2008 ke spokojenosti všech došlo k propojení jednotlivých budov zastřešenými spojovacími lávkami (viz Obr. 9).

Obr. 9 Spojovací lávka mezi budovami lázní

Zdroj: autor

Dle webu treeoflife.cz (2015) byl nový lázeňský resort Strom života slavnostně otevřen 22. 9. 2009. Budova byla navržena Ing. arch. Adamem a je koncipována tak, aby klient našel pod jednou střechou veškeré aktivity, které při pobytu využívá. Prostor recepcce je přes kolonádní chodbu otevřen do bambusové zahrady. Interiéry zpracoval spolu s

MUDr. Ferbrovou Ing. arch. Drobný. Tento projekt pomohl společnosti vytvořit nejmodernější a nejucelenější objekt lázeňské turistiky v Královéhradeckém kraji.

V Lázních Běláhradě nahradila stavba Stromu Života (viz obr. 10) místní historickou restauraci u rybníka Pardoubek a do dnes se výraznou měrou podílí na přeměně okolí. A dle autora práce nutno dodat, že k lepšímu.

Obr. 10 Lázeňský resort Strom Života

Zdroj: autor

6. Vlastní výzkum

6.1. Použité metody primárního výzkumu

6.1.1. Dotazníkové šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo především zjistit povědomí lidí o oblasti Podzvičinsko, o městech a místech v této oblasti, o lokálních produktech, o atraktivitách CR a celkově zda ví o možnostech a předpokladech této oblasti pro cestovní ruch.

Dotazník byl vytvořen na serveru Survio.com, který nabízí jednoduchý a rychlý způsob tvorby otázek s různými otevřenými či uzavřenými typy odpovědí a po vytvoření dotazníku umožňuje sdílet odkaz na dotazník na vlastní stránky či sociální sítě. Pro získání odpovědí využil autor sociální síť Facebook.com.

Dotazník obsahující 15 otázek vyplnilo celkem 92 respondentů. Výsledky šetření jsou komentovány a zaneseny do grafů v další části práce a dále využity k ověření správnosti hypotéz a zodpovězení výzkumných otázek. Celý dotazník lze vidět v příloze A.

6.1.2. Vedení rozhovoru s Ing. Kateřinou Karešovou

Pro účely této práce byla vybrána k rozhovoru o zkoumané oblasti paní Ing. Kateřina Karešová, manažerka sdružení Podzvičinsko. Rozhovor probíhal formou emailové komunikace, kdy byl paní Karešové odeslán řízený strukturovaný rozhovor, který ona následně vyplnila a odeslala autorovi zpět.

Cílem vedení rozhovoru bylo získat informace od člověka, který se přímo účastní destinačního managementu v této oblasti a získat údaje, poznatky a názory od experta na cestovní ruch Podzvičinska. Emailová komunikace i rozhovor byly pro autora velkým přínosem a pomohly mu ujasnit si spoustu věcí ohledně dění v oblasti a nabytí nové poznatky. Přepis rozhovoru lze vidět v příloze B.

Závěry a poznatky z rozhovoru jsou využity v praktické části práce a především pak v závěrech a vyhodnocení celé práce. Odpovědi z rozhovoru pomohly ověřit pravdivost hypotéz a zodpovědět výzkumné otázky.

6.1.3. Metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu

Zásadní pro správné zhodnocení potenciálu cestovního ruchu zkoumané oblasti byla publikace Hodnocení potenciálu cestovního ruchu na území ČR, kterou pro Ministerstvo pro místní rozvoj zpracoval Ústav územního rozvoje Brno (dále ÚÚR) v roce 2001. ÚÚR (2001) v této studii vypracoval podle této metodiky databázi obcí do tabulek, ve kterých byla každá obec obodována. Bodovány byly jednotlivé složky potenciálu cestovního ruchu podle jejich významu. Tyto složky jsou rozděleny na přírodní subsystém a kulturní subsystém, kde součet těchto subsystémů je výsledné bodové hodnocení potenciálu dané obce. Pro účely této práce, která řeší větší území, ve kterém leží více obcí mohla být použita i metoda Bíny z roku 2010, avšak autor se rozhodl pro tuto metodu z roku 2002, kterou si pro účely této práce částečně upravil.

Jak je možné vidět v autorově pracovním listu v příloze D, pro výzkumné účely bylo vybráno 8 obcí vyššího významu ze zkoumané oblasti, u nichž byla zvláště zjišťována celková bodová ohodnocení potenciálu pro cestovní ruch. Ke všem složkám potenciálu cestovního ruchu byly přiřazeny jednotlivé stupně dle jejich významnosti a důležitosti. Na základě zjištěných údajů byly přiřazeny body a vypočteny výsledné hodnoty.

Bodové hodnoty v tabulce č. 3 byly stanoveny tak, že autor vybral vždy tu nejvyšší hodnotu přidělenou každé ze složek potenciálu v každé obci.

Přírodní subsystém cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko byl ohodnocen 132 body a na druhou stranu kulturní subsystém cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko byl ohodnocen 162 body. Po součtu těchto dvou subsystémů je tedy celkový potenciál oblasti 294 bodů, což podle Bínovy teorie dělá z Podzvičinska oblast s výjimečným potenciálem. Větší vypovídající hodnotu má však druhá hodnota, která byla zjišťována, a to průměrná hodnota celkového potenciálu 8 vybraných obcí. Jednotlivé bodové hodnocení obcí jsou k vidění v příloze D. Průměrná hodnota bodového hodnocení potenciálu cestovního ruchu osmi obcí v Podzvičinsku je 96 bodů, což je podle Bíny (2002) zóna vysokého potenciálu.

Nevyšší hodnocení potenciálu získal Dvůr Králové nad Labem a to hlavně proto, že autor přiřadil Dvoru 45 bodů ve složce přírodní pozoruhodnosti, vzhledem k přítomnosti a hlavně popularitě místní Zoologické zahrady. Velmi podobně dopadla města Lázně Bělohrad a Bílá Třemešná. Bílá Třemešná získala 50 bodů díky přítomnosti národní kulturní památky Les Království. V závěsu za nimi skončily Hořice. Tyto čtyři obce v oblasti Podzvičinsko lze dle Bínovy teorie považovat za zóny velmi vysokého potenciálu CR. Zbylé čtyři zkoumané obce lze považovat za zóny vysokého potenciálu. Podzvičinsko je tedy jednoznačně oblast s vysokým potenciálem cestovního ruchu, což ověřuje hypotézu 1.

Složka potenciálu cestovního ruchu	Lokalizační podmínky	Body
Přírodní pozoruhodnosti	3	45
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	2	10
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	3	20
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	1	7
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	2	7
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	1	10
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu les/hory	2	13
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	3	10
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	1	3
Vhodnost krajiny pro horolezectví		0
Vhodnost krajiny pro závěsné létání		2
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost		2
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov		2
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků		1
Kulturně-historické památky a soubory	3	50

Skanzeny a muzea	2	15
Lázeňská funkce	2	15
Kongresy a konference	2	10
Kulturní akce	2	20
Sportovní akce	3	20
Církevní akce	1	2
Veletrhy a tematické trhy	1	5
Místní produkty	3	25
Příhraniční specifika		0
Celkový potenciál (prům. hodnota potenciálu. 8 obcí)		294 (96)

Tab. 3 Potenciál cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko - vlastní zpracování podle Bína (2002)

Hodnocení jednotlivých složek CR

Přírodní pozoruhodnosti

Této oblasti autor přiřadil stupeň potenciálu 3. Dle Bínovy teorie se na území nacházejí celostátně a mezinárodně proslulé přírodní výtvořy, které často tvořjí jediný důvod návštěvy celé oblasti. Mezi známé přírodní atraktivit'y patří Čertovy hrady, Kamenná hůra, Hřídelečká hůrka. Přírodní atraktivitou, která láká tisíce návštěvníků a turistů je Zoo Dvůr Králové nad Labem, které láká nejen Čechy, ale také návštěvníky z okolních zemí. Dle zoodvurkralove.cz (2014) navštívilo zoo více než 400 000 návštěvníků.

Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku

Vhodnosti krajiny Podzvičinska pro pěší turistiku přiřadil autor stupeň 2, protože vykazuje větší reliéfovou členitost nebo vyšší nadmořskou výšku, přibývá podílu lesů, objevují se louky a pastviny. Trendem je výstavba a vedení stezek a zlepšování turistického značení. Příkladem takových stezek je Erbenova či Raisova stezka.

Vhodnost krajiny pro cykloturistiku

Této oblasti byl přiřazen stupeň 3. Rovinatá krajina střídá kopcovitou a síť cyklostezek propojuje místní atraktivit'y. Tradice cykloturistiky je zde veliká, důvodem může být každoroční MTB Podkrkonošský maraton, který závodníka provází velkou částí oblasti Podzvičinska. Velmi populární mezi cyklisty jsou navržené cykloturistické výlety vedeny, až na drobné výjimky, po značených cykloturistických trasách, většinou po méně frekventovaných silnicích, z části po dobře sjízdných polních či lesních cestách.

Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty

Stupeň 1, který autor této oblasti přiřadil, představuje terén částečně vhodný pro provozování sjezdových zimních sportů. Nadmořské výšky se pohybují nad 500 m. Do tohoto stupně jsou zařazeny i oblasti s nižšími nadmořskými výškami, mají-li dobré klimatické podmínky pro sjezdové zimní sporty. Oblast Podzvičinsko nabízí podmínky pro lyžaře a snowboardisty především na nejvyšším vrchu Zvičina, dále jsou sjezdovky otevřeny na Pecce či v Mezihoří.

Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku

Ve stupni 2, který autor oblasti přiřadil, je terén částečně vhodný pro provozování lyžařské turistiky. Nadmořské výšky se pohybují okolo 500 m a více. Oblíbeným cílem běžkařů je Raisova chata na vrchu Zvičina. Oblastí vede spoustu běžkařských tras, avšak většina není upravována. Záleží tedy na vyšlápnuté stopě a tratě jsou určeny především pro klasický styl lyžování.

Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody

V obcích zařazených do stupně 1, který autor oblasti přiřadil, jsou přírodní vodní plochy nadmístního významu. Většinou se jedná o menší plochy, nebo o větší vodní plochy, kde je k rekreaci z objektivních důvodů využitelná pouze malá část. Na území se nachází několik rybníků, kde je však většinou koupání na vlastní nebezpečí. Jedinou přírodní vodní plochou s vyšším významem a vybudovanou infrastrukturou je rybník Velký Vřešťov. Pro zajímavost jsou zde také mnoho koupališť např. Pecka či Miletín.

Vhodnost krajiny pro rekreaci typu les/hory

Oblast Podzvičinska lze zařadit do stupně potenciálu 2, neboť je zde často pahorkatinná, či kopcovitá krajina se zvýšeným podílem lesů a nejvýše průměrnou hustotou obyvatelstva a osídlení. Rekreace typu les/hory je typická například pro Bílou Třemešnou a její okolí.

Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku

Do stupně 3, který byl oblasti přiřazen, řadíme obce s venkovskými sídly v členité krajině charakteru vrchovin s vyšším podílem lesů, vodních ploch a turisticky značených cest. V této oblasti je venkovská turistika typická pro Pecku.

Vhodnost krajiny pro vodní turistiku

Autor řadí Podzvičinsko do stupně 1. Dle Bíny jsou zde zahrnuty obce, které jsou situovány při části řek, jako vhodné pro vodní turistiku a jsou příležitostně využívány. Méně využívané jsou řeky Javorka a Bystřice. Velmi dobré podmínky nabízí Labe ve Dvoře Králové nad Labem. (Strategie rozvoje Podzvičinska, 2010)

Vhodnost krajiny pro závěsné létání

Lokalizačním podmínkám odpovídá konfigurace terénu vhodná pro starty rogalových křídel a pro paragliding. Pro své výhodné povětrnostní podmínky je východní svah vrchu Zvičina velmi vhodný k provozování paraglidingu neboli závěsného létání.

Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

Příkladem sportovních mysliveckých akcí v této oblasti jsou dle Myslivost.cz (2015) memoriály St. Borůvky a A. Vobořila. Myslivci na okolních polích a jsou velmi často vídaným jevem v Podzvičinsku.

Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov

Oblast nabízí možnosti rybolovu v mnoha rybnících i řekách.

Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků

Okolí řek a to především Labe nabízí pohled na mnoho druhů vodních ptáků. Nejlepší podmínky na pozorování vodních ptáků bezesporu nabízí ZOO Dvůr Králové.

Kulturně historické památky a soubory

Autor řadí tuto oblast do stupně 3. Stupeň 3 tvoří městské památkové rezervace a obce, na jejichž území se nachází památka UNESCO nebo národní kulturní památka. U solitérních objektů se vycházelo ze zařazení do 1. třídy významnosti.

Na území Podzvičinska se nachází mnoho památek nižšího významu, ale také národní kulturní památky a proto autor přidělil 3. stupeň potenciálu. Mezi národní kulturní památky jsou zařazeny dle NPU.cz (2015) přehrada Les Království a Hospital Kuks, ležící nedaleko Dvora Králové.

Skanzeny a muzea

Na území se vyskytuje velké množství muzeí, převážně regionálního nebo nadregionálního významu, což charakterizuje stupeň potenciálu 2. Za zmínku stojí především Galerie Zdeňka Buriana ve Dvoře Králové nebo České farmaceutické muzeum na Kuksu.

Lázeňské funkce

Ve stupni potenciálu 2, který autor lázeňské funkci přiřadil, jsou lázeňské obce se střední kapacitou specializovaných zdravotnických zařízení a se zřetelným utvářením lázeňské čtvrti. Nejznámějším centrem lázeňství v Podzvičinsku jsou bezesporu Lázně Bělohrad, které podle autora získávají každým rokem větší prestiž.

Kongresy a konference

Autor přiřadil této oblasti stupeň 2, kde v obcích se relativně často konají konference a kongresy celostátního a nadregionálního významu. Nejvyšší význam v pořádání kongresů a konferencí má Spa Resort Tree Of Life – Strom Života v Lázních Bělohrad. Každoročně se zde koná několik důležitých akcí, například kongresy zaměřující se na pohybový aparát a další.

Kulturní akce

Ve stupni 2, který byl této oblasti přiřazen, jsou obce, v nichž se konají festivaly, přehlídky, slavnosti vyššího významu. Akcemi s vyšším významem v této oblasti jsou Slavnosti písní a tanců pod Zvičinou v Lázních Bělohrad, Cultural Reggae Vibež a Hořice Jazz Nights v Hořicích nebo Dny R. A. Dvorského.

Sportovní akce

Autor sportovním akcím přiřadil stupeň 3. Ve stupni 3 se seskupily obce se sportovními závody a akcemi s celostátní a mezinárodní publicitou a s nejdelsí tradicí. Sportovní akce mají značný vliv na návštěvnost oblasti Podzvičinsko. Nejznámější a nejtradičnější akcí je motocyklový závod 300 zatáček Gustava Havla, dalšími jsou motocyklový Královédvorský okruh nebo cyklistický Podkrkonošský maraton.

Církevní akce

Na území Podzvičinska leží celá řada kostelů a církevních památek. Oblíbeným poutním místem v této oblasti je kostelík sv. Petra a Pavla na kopci Byšička nedaleko města Lázně Bělohrad, kde je také instalována křížová cesta. Každoročně se zde v červnu koná pouť. Této složce byl přiřazen stupeň 1.

Veletrhy a tematické trhy

Této oblasti byla přiřazen stupeň 1, kam patří obce, v nichž se s nejméně roční periodicitou konají trhy, jarmarky a podobné akce regionálního a místního významu. Oblíbenou akcí tohoto druhu jsou Vánoční trhy a tradiční zimní jarmark na Kuksu.

Město Hořice nabízí tradiční Farmářské trhy, Adventní trhy a několikrát ročně se opakující Komerční trhy.

Místní produkty

Autorem přiřazený stupeň 3 soustřeďuje obce s celostátně nejznámějšími a turisticky atraktivními produkty a příslušnou infrastrukturou. Příkladem takového produktu typického pro tuto oblast s celostátním významem jsou Právě Hořické trubičky, které jak se autor přesvědčil, zná opravdu většina lidí po celé ČR. Dalšími známými produkty jsou Miletínské modlitbičky či královédvorské pivo Tambor.

Ke kategorii vhodnost krajiny pro horolezectví nebyla přiřazena žádná bodová hodnota, neboť nespĺňuje podmínky dle Bíny (2002), stejně tak nebyla obodována příhraniční specifika, protože oblast se nenachází v příhraniční oblasti.

6.2. Výsledky a zhodnocení výzkumu

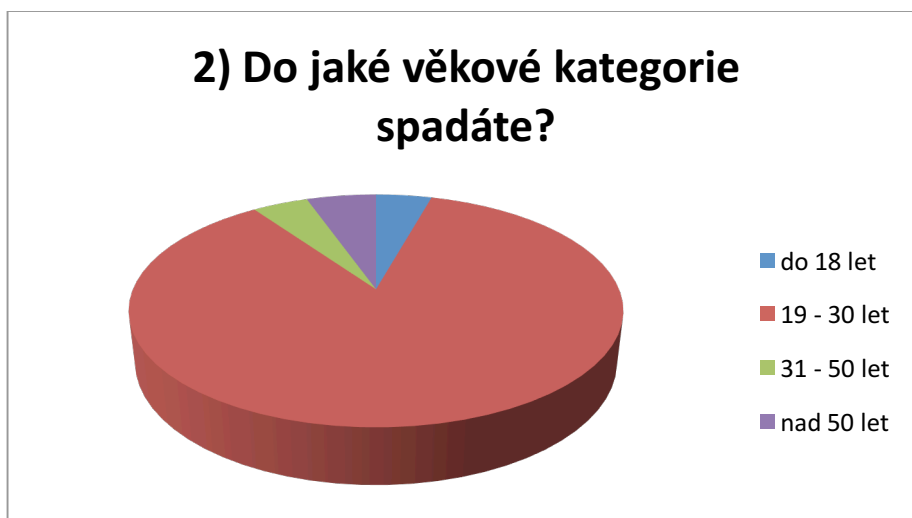
6.2.1. Zanesení výsledků do grafů

Graf. 1

Zdroj: autor

V první otázce se autor snažil zjistit, zda dotazník vyplňuje žena či muž. Výsledkem je 49 mužů a 43 žen.

Graf. 2

Zdroj: autor

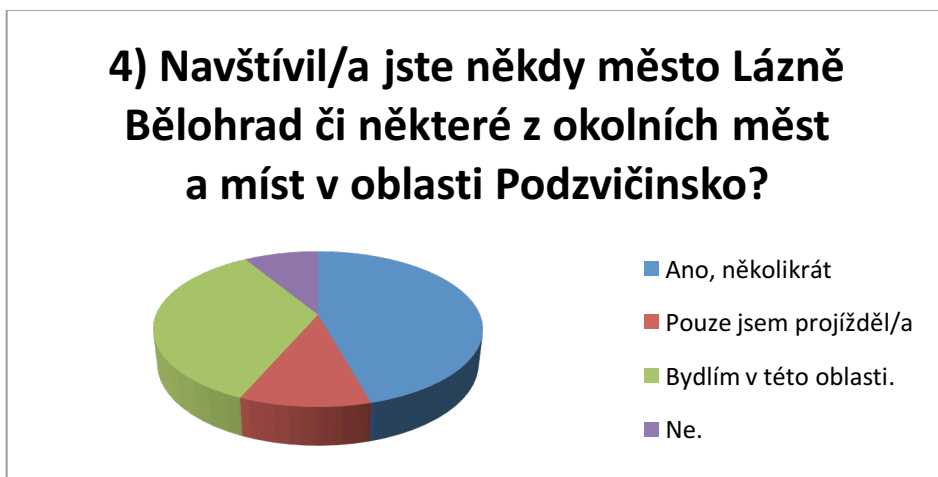
Druhá otázka zjišťovala věk respondenta. Jak je možné vidět na grafu č. 2, nejvíce respondentů je v podobném věku jako autor dotazníku tedy 19 - 30 let a to 79 z 92 dotázaných. Autor si je vědom faktu, že okruh lidí na jeho sociální síti jsou většinou studenti UHK či jiní vrstevníci. Pro potřeby tohoto dotazníku to však dle autora není problém.

Graf. 3

Zdroj: autor

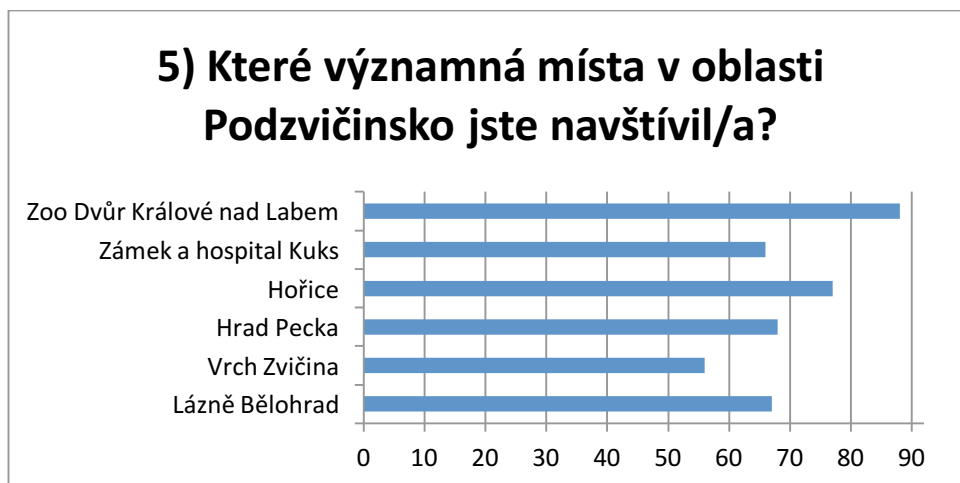
Ve třetí otázce se autor ptá na dosažené vzdělání respondentů. Z grafu č. 3 můžeme vidět, že z 92 respondentů je 48 aktuálně studenty vysoké školy, 22 zakončilo střední školu maturitou a dále nestudují, 18 již ukončilo minimálně bakalářské studium, pouze 1 člověk je vyučen a základní vzdělání mají tři respondenti.

Graf. 4

Zdroj: autor

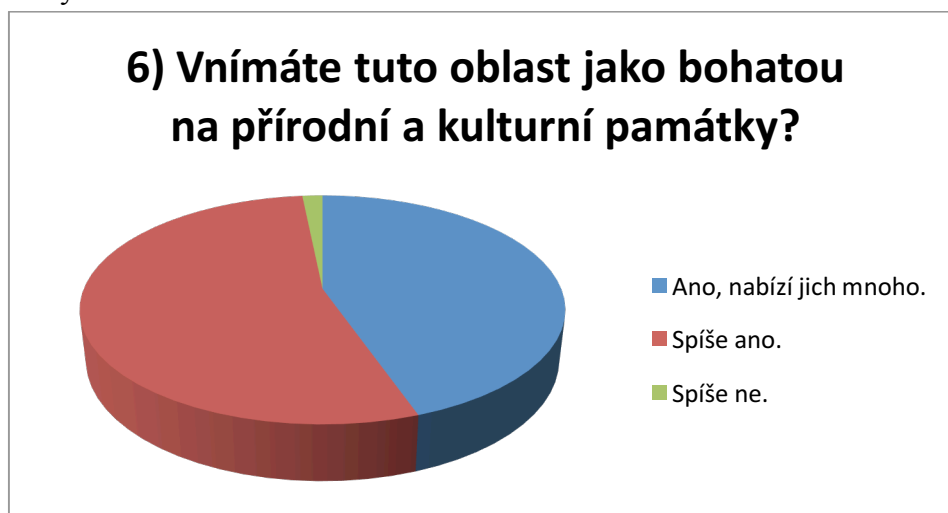
Ve čtvrté otázce již autor přistoupil k tématu své práce, s dotazem, zda respondent již někdy navštívil město Lázně Bělohrad či jiné místo v oblasti Podzvičinsko. Jak je vidět na grafu č. 4, celkem 32 respondentů bydlí v této oblasti, 42 dotázaných již několikrát oblast navštívilo, 10 oblastí pouze projíždělo a pouze 8 z 92 respondentů tuto oblast nikdy nenavštívilo.

Graf. 5

Zdroj: autor

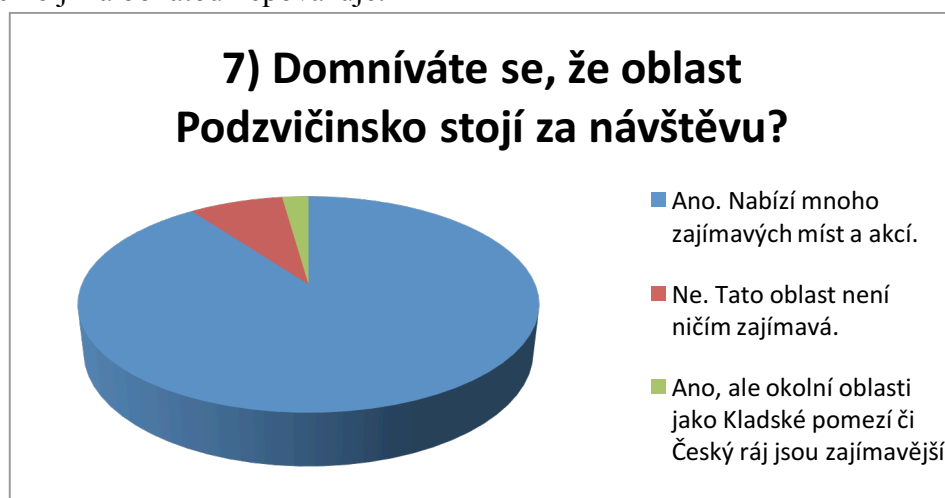
V páté otázce autora zajímá, které místa respondenti již navštívili. Z grafu č. 5 je jasné vidět, která přírodní či kulturní atraktivita je nejnavštěvovanější. Tou atraktivitou je Zoo Dvůr Králové nad Labem, kterou navštívilo 88 z 92 respondentů. Autora překvapuje relativně nízké číslo návštěvnosti u nedalekého Kuksu, který je národní kulturní památkou a to 66. Na pomyslném druhém místě se umístilo město kamenné krásy Hořice. Z grafu je dále patrné, že podobnou návštěvnost respondentů mají Lázně Bělohrad, Hrad Pecka a již zmíněný Kuks a nejhůře dopadl Vrch Zvičina s 56 respondenty.

Graf. 6

Zdroj: autor

Otázka č. 6 zjišťuje, jak respondenti oblast vnímají, co se přírodních a kulturních památek týče. 39 dotázaných je přesvědčeno, že oblast má mnoho co nabídnout. Většina respondentů, v tomto případě 47 si myslí, že oblast je spíše bohatá na památky a pouhých 6 ji za bohatou nepovažuje.

Graf. 7

Zdroj: autor

Z grafu č. 7 je patrné, že valná většina 87 dotázaných si myslí, že oblast Podzvičinska stojí za návštěvu. 57 respondentů dokonce považuje Podzvičinsko za zajímavější oblast než nedaleko ležící Český ráj a Kladské pomezí. Pouhých 5 respondentů si myslí, že oblast nestojí ani za jedinou návštěvu.

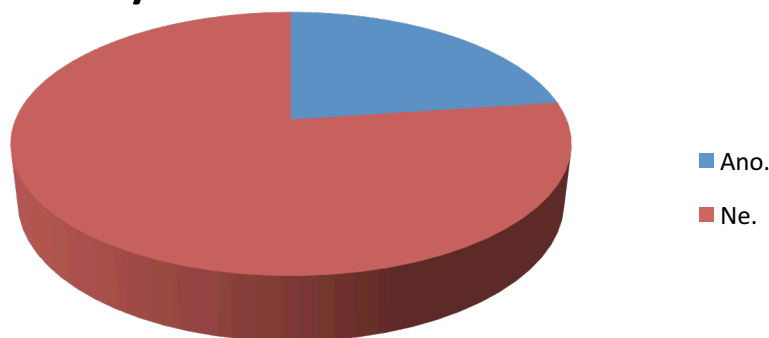

Graf. 8

Zdroj: autor

Otázka č. 8 je jednou z nejdůležitějších pro účely této práce. Zjišťuje, které z měst považují respondenti za centrum cestovního ruchu v oblasti Podzvičinsko. Nejhůře dopadl "Erbenův" Miletín se třemi responzemi, o něco lépe si vedlo "město kamenné krásy" Hořice se 17 responzemi. Shodou hlasů skončilo postavení Lázní Bělohrad a Dvora Králové nad Labem. Obě města získala 36 hlasů a odpověď na to, které město je hlavním centrem cestovního ruchu Podzvičinska tedy nelze po vyhodnocení dotazníkového šetření jednoznačně určit.

9) Absolvovali jste někdy nějaký lázeňský program či pobyt v Anenských slatinných lázních v Bělohradě?

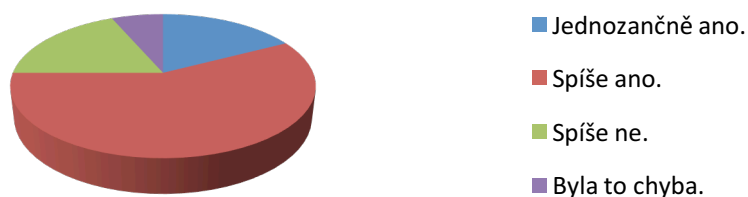

Graf. 9

Zdroj: autor

Dle grafu č. 9 z 92 dotázaných využilo Anenských slatinných lázní pouze 21. Dle autora je to způsobeno nízkým věkem respondentů. Lázně jsou většinou využívány lidmi vyššího věku.

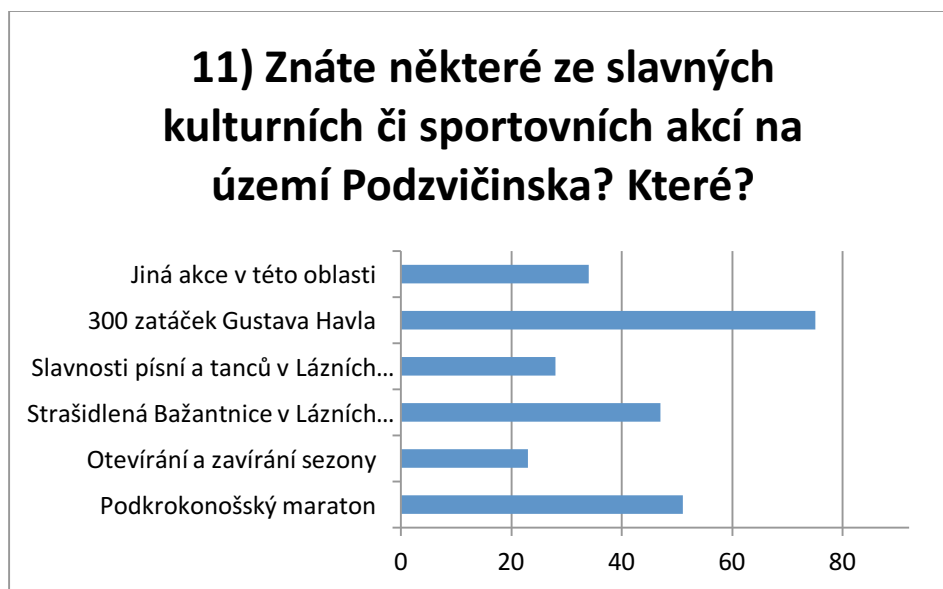
10) Vnímáte výstavbu nejnovější z budov místních lázní - Strom Života jako správný krok pro místní Anenské slatinné lázně?

Graf. 10

Zdroj: autor

V grafu č. 10 můžeme vidět, jak dotázaní vnímají výstavbu luxusního lázeňského resortu Strom Života. Většina 69 respondentů vidí výstavbu jako správný krok, z toho 16 je jednoznačně přesvědčeno o prospěšnosti nejnovější z budov lázní. 17 respondentů je opačného názoru a myslí si, že výstavba nebyla tak úplně správná a 6 dotázaných je přesvědčeno, že výstavba byla chyba.

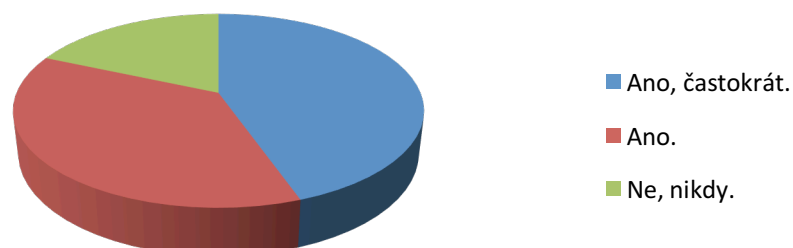

Graf. 11

Zdroj: autor

Otázka č. 11 zjišťuje povědomí respondentů o kulturních a sportovních akcích na území Podzvičinska. Neznámější akcí je motocyklový závod 300 zatáček Gustava Havla v Hořicích, který zná 75 z 92 respondentů. Na druhém místě v počtu responzí se umístil závod horských kol Podkrkonošský maraton. Velkým a pro autora nečekaným úspěchem je povědomí lidí o akci konané v Lázních Běláhoř a to o Strašidelné Bažantnici. Více než polovina respondentů ví o této relativně mladé akci, bez velké tradice. Naopak překvapením je neznalost mezinárodního festivalu Slavnosti písní a tanců v Lázních Běláhoř, který získal 28 responzí. 34 respondentů zná jinou akci na tomto území jako například hudební festival Cultural Reggae Vibeze nebo závod Královedvorský okruh. Zklamáním je akce s nejméně responzemi a to Otevírání a zavírání sezony na Zvičině, pořádané sdružením Podzvičinsko a dalšími subjekty cestovního ruchu na území Podzvičinska.

12 Vyzkoušel/a jste už možnosti této oblasti pro aktivní turistiku, resp. cykloturistiku či pěší turistiku?

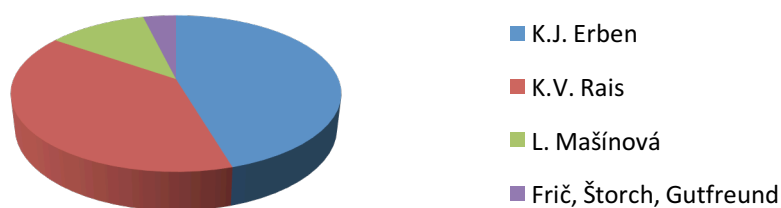

Graf. 12

Zdroj: autor

Na grafu č. 12 lze vidět, kolik respondentů vyzkoušelo možnosti území pro pěší turistiku a cykloturistiku. Z celkových 92 dotázaných, již někdy vyzkoušelo tyto možnosti oblasti 75 respondentů z nich 41 opakovaně. 17 respondentů tyto možnosti nikdy nevyzkoušelo.

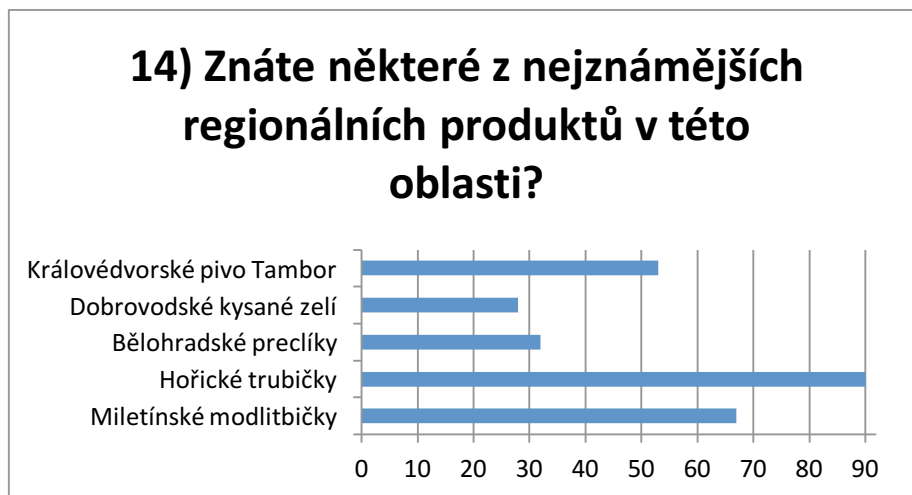
13) Oblast je proslulá množstvím historicky významných rodáků. Jmenujte prosím všechny, kteří se vám vybaví.

Graf. 13

Zdroj: autor

Otázka č. 13 zjišťovala povědomí respondentů o slavných rodácích a osobnostech let minulých. Pouze 17 dotázaných si nevzpomnělo na žádné jméno. Slavný rodák K. J. Erben se objevil v 59 respzích, K.V. Rais se objevil v 51 respzích, Leontýna Mašínová v 15 respzích. V dalších respzích se objevila jména jako Frič, Štorch, Gutfreund.

Graf. 14

Zdroj: autor

V otázce č. 14 dotazující se na regionální produkty v oblasti Podzvičinsko se potvrdilo to, co si autor myslel. Pouze dva respondenti z 92 neznají Hořické trubičky. Miletínské modlitbičky zná 67 dotázaných, 53 zná pivo Tambor, 32 lidí zná Bělohradské preclíky a nejméně lidí zná Dobrovodské kysané zelí.

Graf. 15

Zdroj: autor

Poslední otázka dotazníku zjišťovala, zda se respondenti chystají navštívit město Lázně Bělá pod Bezdězem nebo jiné místo v této oblasti. 75 ze všech respondentů plánuje oblast navštívit, z toho 51 je o tom přesvědčena. Pouze 17 dotázaných nejspíš oblast nenavštíví a z nich 4 jsou si tím jisti.

6.2.2. Vytvoření SWOT analýzy cestovního ruchu

V této části práce byla vytvořena SWOT analýza cestovního ruchu Lázní Bělohrad a oblasti Podzvičinsko viz tabulka 4. Autor vycházel mnoha dokumentů, které při psaní této práce prostudoval. Dále byly zahrnuty rozhovor s paní Karešovou, provedené dotazníkové šetření a vlastní zkušenosti a znalosti o oblasti.

Silné stránky

- vysoký potenciál pro rozvoj CR – přírodní, kulturní, historické a církevní památky
- geografická poloha nedaleko atraktivních míst Krkonoš a Českého ráje
- spolupráce měst, obcí a dalších subjektů CR pod hlavičkou sdružení Podzvičinsko
- pořádání tradičních kulturních a sportovních akcí
- síť turistických tras a cyklotras, naučné stezky
- známé místní produkty jako například Hořické trubičky či Miletínské modlitbičky
- slavná jména historie jako K. J. Erben, K. V. Rais či Leontýna Mašínová
- množství koupališť a vodních ploch vhodných ke koupání a rybaření, množství kempů
- zoologická zahrada ve Dvoře Králové nad Labem
- Národní kulturní památky Kuks a přehrada Les Království
- lázeňství a kongresový cestovní ruch v Lázních Bělohrad

Komentář autora: Oblast Podzvičinska je protkána sítí cyklostezek a stezek pro pěší turisty a těmito stezkami jsou propojeny všechny významné atraktivity jako Zvičina, Kuks, hrad Pecka, Zoo Dvůr Králové nad Labem a další. Naučné stezky tematicky přibližují historii slavných osobností historie jako je Erben a Rais. Velmi populární jsou sportovní a kulturní akce. Důležitým centrem se stává město Lázně Bělohrad, kde se stále zlepšuje lázeňský resort a konají se zde mnohé konference a kongresy.

Slabé stránky

- špatná kvalita vedlejších komunikací
- chátrání historických objektů a drobné architektury (Zámek Lázně Bělohrad)
- nedostatečná propagace území a sportovních a kulturních akcí
- chybějící návaznost cyklotras na okolní regiony
- cyklotrasy často vedou cyklisty po silničních úsecích, nedostatek odpočívadel
- chybí stezky pro hipoturistiku a in-line bruslení
- nerozvinutá agroturistika
- atraktivním místům chybí navazující aktivity
- zastaralá technika pro provoz zimních středisek

Komentář autora: Jedním z problémů je špatná kvalita vedlejších komunikací. Dalším problémem je, že cyklostezky často vedou cyklisty na silniční úseky, kde hrozí nebezpečí kolize a je zde nedostatek odpočívadel a míst k občerstvení cyklistů. Vše souvisí s financemi, ale nutno říct, že stezky se neustále rozvíjí. Bylo by také potřeba zlepšit propagaci míst a akcí konajících se v této oblasti.

Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - využití potenciálu krajiny pro zlepšení života a rozvoj CR - využití blízkosti území Krkonoš a Český ráj (UNESCO) zlepšení propagace území (tisk, rádio, TV, veletrhy) - rozvoj agroturistiky - vytvoření klasické lázeňské kolonády v Lázních Běláhrad - spolupráce na úrovni mikroregionů - rozšíření turistických tras a cyklotras a jejich propojení se sousedními oblastmi - výstavba nových stezek, konkrétní záměry - Cesta květů a Stezka kamene - výstavba vyhlídkových míst a rozhleden a odpočívadel podél stezek - obnova památek, zpřístupnění veřejnosti (Zámek Lázně Běláhrad) - zlepšení marketingu subjektů CR v oblasti- zjišťování potřeb návštěvníků - vznik nových atraktivit CR - investice do cestovního ruchu některého z mnoha zahraničních klientů lázní - čerpání grantů <p>Komentář autora: Příležitostí ke zlepšení je vždy mnoho, ale jak uvedla Paní Karešová v rozhovoru, vše závisí na financích. Autor vidí velkou příležitost v Zámku v Lázních Běláhrad. V případě nalezení vhodného investora by bylo možné zámek restaurovat a alespoň částečně zpřístupnit veřejnosti nebo by se ze zámku mohl udělat další z lázeňských hotelů, což by městu jednoznačně prospělo. Příležitostí je jistě snaha o čerpání grantů z různých fondů.</p>
Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - velký zásah do přírody výstavbou dálnice D11 - nezájem turistů o méně známá místa - nezájem podnikatelů angažovat se v cestovním ruchu dané oblasti - problematické majetkové vztahy pro výstavbu cyklostezek a naučných stezek - úplný zánik chátrajících památek - vysoký příliv zahraniční klientely k nelibosti místních - nedostatečná podpora ze strany státu, chybějící finance pro činnost destinačního managementu a stavbu infrastruktury CR - nezájem o lázeňství, ztráta prestiže <p>Komentář autora: Hrozby visí nad některými chátrajícími památkami jako například již zmiňovaný Zámek Lázně Běláhrad. Připravované návrhy stezek a rozvoj současných se mohou setkat s problémy v případě nutnosti vykoupit cizí pozemky. Lázně Běláhrad a.s. často navštěvují klienti ze zahraničí a například i z arabských zemí, s čímž by místní obyvatelé mohli mít problém a následná nevole by mohla mít neblahý vliv na příjezd movité zahraniční klientely.</p>

Tab. 4 SWOT analýza cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko
Zdroj: vlastní zpracování na základě provedeného výzkumu

- Aktéři CR v oblasti Podzvičinsko by se měli snažit, co nejvíce využít silných stránek, aby zužitkovali nastalé příležitosti.

7. Závěr a vyhodnocení práce

7.1. Ověření správnosti hypotéz a zodpovězení výzkumných otázek

Pro dosažení cíle práce a získání odpovědí na výzkumné otázky a ověření pravdivosti hypotéz bylo použito několik metod. Metoda sekundární analýzy a také metody primárního výzkumu, konkrétně dotazníkové šetření, metoda vedení rozhovoru s expertem, metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny (2002) a metoda SWOT analýzy.

Autorem byly stanoveny tři hlavní hypotézy, u kterých bylo cílem ověřit pravdivost těchto tvrzení. Dále byly vytvořeny další doplňující výzkumné otázky, na které byly hledány odpovědi.

1) Oblast Podzvičinsko má vysoký potenciál cestovního ruchu.

Hypotéza POTVRZENA.

První hypotéza byla ověřována pomocí dotazníkového šetření na sociální síti Facebook, rozhovorem s paní Karešovou a především pomocí metody hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny z roku 2002. Výsledek hodnocení potenciálu podle autorem upravené teorie Bíny (2002) byl 294 bodů, což je součet nejvyšších bodových hodnot jednotlivých složek potenciálu neboli součet přírodního a kulturního subsystému. Pro potřeby tohoto výzkumu bylo vybráno 8 obcí ve zkoumané oblasti. U každé obce bylo cílem zjistit celkový potenciál a výsledná bodová hodnocení byla poté zprůměrována. Průměrné bodové hodnocení potenciálu cestovního ruchu Podzvičinska je 96 bodů, proto lze oblast považovat za zónu vysokého potenciálu cestovního ruchu, což jednoznačně potvrzuje hypotézu. Stejně tak názory respondentů v otázkách 6 a 7 v dotazníku potvrzují toto tvrzení.

2) Hlavním centrem turismu je město Lázně Bělohrad

Hypotéza NEPOTVRZENA.

Druhá autorova hypotéza tvrdí, že hlavním centrem cestovního ruchu je město Lázně Bělohrad. Správnost tvrzení byla zjišťována metodou hodnocení potenciálu CR, dále z mínění lidí v otázce dotazníku č. 8 a v rozhovoru s expertem. V metodě hodnocení potenciálu získal nejvíce bodů Dvůr Králové na Labem viz příloha D. Podle odpovědí

respondentů na otázku č.8 v dotazníku získaly shodně hlasů město Lázně Bělohrad a Dvůr Králové nad Labem. Paní Karešová se přiklání spíše k možnosti, že centrem cestovního ruchu je Dvůr Králové nad Labem, vzhledem k místní Zoologické zahradě a blízkosti Kuksu. Metodou hodnocení potenciálu a především po rozhovoru s expertem se tedy druhá hypotéza nepotvrdila a za hlavní centrum cestovního ruchu této oblasti lze považovat rozlohou větší Dvůr Králové nad Labem. K druhé hypotéze byla stanovena jedna výzkumná otázka.

a) Jaký je význam lázeňství pro město Lázně Bělohrad?

První výzkumná otázka zjišťovala, jaký je význam lázeňství pro Lázně Bělohrad. Odpověď na tuto otázku zjišťovala otázka č. 6 a č. 7 v rozhovoru s paní Karešovou, která zdůraznila, že vliv lázní na město je zásadní, neboť z malého městečka, vytvořili lázeňské město a výstavba resortu Strom života má velký význam na dění ve městě, neboť zvýšil návštěvnost a přivedl jiný druh klientů. Sám autor se s tímto názorem ztotožňuje a je si vědom, že město se snaží velmi dbát na vzhled ulic a veškerých prostranství, dbát o chodníky, městskou zeleň a parky. Autor se dokonce v jedné ze svých prvních brigád, která byla na městském úřadě v Lázních Bělohrad, podílel na sazení stromků a květin na mnoha místech města.

3) Informovanost široké veřejnosti o oblasti Podzvičinsko je velmi vysoká.

Hypotéza POTVRZENA.

Tato hypotéza byla oproti předchozím snazší na ověření. Pravdivost tvrzení ověřovalo dotazníkové šetření. O celkové informovanosti vypovídají odpovědi na více otázek. Většina respondentů oblast navštívila, zná minimálně nejznámější místa, kulturní a sportovní akce a také regionální produkty. K poslední hypotéze ohledně informovanosti široké veřejnosti o této oblasti byly vytvořeny ještě další čtyři navazující výzkumné otázky.

b) Jaké je povědomí lidí o kulturních a sportovních akcích v oblasti Podzvičinsko a které jsou nejznámější?

Druhá výzkumná otázka zjišťovala povědomí lidí o kulturních a sportovních akcích v oblasti Podzvičinsko. Odpovědi byly získány v dotazníkovém šetření. Graf č. 11 ukazuje, že lidé znají akce v této oblasti. Nejznámějšími sportovními akcemi jsou závod 300 zataček Gustava Havla a Podkrkonošský MTB maraton. Nejznámější kulturní akcí

je dle dotazníku Strašidelná Bažantnice v Lázních Bělohrad. Současně je jednou z nejmladších kulturních akcí v regionu, která se každým rokem stává oblíbenější. Paní Karešová v rozhovoru zdůrazňuje důležitost akcí Dny R. A. Dvorského a Hořice Jazz Nights, které byly v dotazníkovém šetření opomenuty a spadaly do možnosti „Jiné akce“. Autor se domnívá, že kulturních akcí je v této oblasti opravdu mnoho a je třeba toho maximálně využít z hlediska potenciálu cestovního ruchu.

c) Vnímají lidé Podzvičinsko jako konkurenceschopnou turistickou oblast vzhledem k blízkosti známějších oblastí jako jsou Krkonoše či Český ráj?

Třetí výzkumná otázka zjišťovala konkurenceschopnost Podzvičinska vzhledem k blízkosti známějších oblastí jako Krkonoše či Český ráj. Odpovědi zjišťoval autor v dotazníkovém šetření v otázce č. 7 a v rozhovoru v otázce č. 5. Odpovědi v obou těchto metodách výzkumu potvrdily, že lidé tuto oblast jako konkurenceschopnou vnímají.

d) Které místo je nejznámější v této oblasti?

Čtvrtá výzkumná otázka zjišťovala, které místo je nejznámější v této oblasti. Odpověď byla získána v otázce č. 5 v dotazníkovém šetření, kde nejvíce respondentů zná Zoologickou zahradu ve Dvoře Králové nad Labem.

e) Mají historicky slavní rodáci vliv na turismus a jeho rozvoj v této oblasti?

Poslední pátá výzkumná otázka zjišťovala, zda mají historicky slavní rodáci vliv na turismus a jeho rozvoj v této oblasti. Odpovědi byly získány studováním literatury a také v dotazníku a v rozhovoru. V dotazníku v otázce č.13 autor zjišťoval povědomí lidí o slavných rodácích a slavných osobnostech historie. Respondenti se jednoznačně shodli na dvou jménech, K. J. Erben a K.V. Rais. Nejinak tomu bylo v rozhovoru, kdy paní Karešová zdůraznila tyto dvě důležitá jména české historie. Manažerka sdružení Podzvičinsko Karešová si myslí, že vzhledem ke vztahu k české literatuře jsou tyto autoři v povědomí širokých vrstev obyvatel a tím pádem i oblast Podkrkonoší (Miletín, Lázně Bělohrad) se stává známější. Osobností Erbena i Raise bylo využito při budování stejnojmenných naučných stezek K. J. Erbena a K. V. Raise.

Bylo tedy zjištěno že historicky slavné osobnosti mají značný vliv na turismus a také jeho rozvoj, neboť obě oblíbené stezky, jak Erbenova, tak Raisova se neustále rozšiřují a upravují pro pěší turisty i cykloturisty. Oblasti Podzvičinska či Podkrkonoší se příhodně říká Raisův kraj.

7.2. Závěry a doporučení

Cílem této práce bylo zhodnotit a zanalyzovat potenciál a předpoklady pro cestovní ruch v Lázních Bělohrad a městech ležících nedaleko tohoto lázeňského města v oblasti Podzvíčinsko. Po zvládnutí teorie a metodiky bylo klíčové charakterizovat zkoumané území, vymezit jej a následně zanalyzovat předpoklady cestovního ruchu. Autor se zaměřil především na lokalizační předpoklady této oblasti, kde postupně zjišťoval a následně podrobně popisoval přírodní a kulturně-historické předpoklady. Cílem bylo především zmapovat veškeré přírodní i kulturní atraktivity a důraz také byl kladen na kulturní a sportovní akce, kterých je v Podzvíčinsku opravdu mnoho. V další části své práce se autor zaměřil na své rodné město, Lázně Bělohrad. Snahou bylo stručně popsat historii cestovního ruchu města, počátky lázeňství a také místa a akce, které v současnosti lákají návštěvníky a turisty. Podařilo se získat odpovědi na všechny výzkumné otázky a ověřit pravdivost hypotéz. Na základě výzkumu lze říct, že zkoumaná oblast je oblast s vysokým potenciálem cestovního ruchu a nabízí mnoho atraktivit, o kterých široká veřejnost dobře ví.

Závěrem by rád autor sdělil svůj názor na potenciál cestovního ruchu dané oblasti. Pro oblast Podzvíčinska je cestovní ruch velmi důležitý a současně má vysoký potenciál i k jeho rozvoji. Krajina je ideální pro rodiny s dětmi, pro cyklisty i pěší turisty. Fanoušci sportu a kultury zde naleznou velké množství tradičních akcí, které se těší velké oblibě. Důležitou roli v cestovním ruchu hraje také spolupráce měst a obcí pod záštitou Sdružení Pozdvičinsko. Pro samotné město Lázně Bělohrad je naprosto stěžejní činnost lázní a s tím související zájem o město a okolí. Pro zlepšení situace či služeb cestovního ruchu v této oblasti lze doporučit zvýšení snahy o zkvalitnění ubytovacích služeb, zlepšení marketingu a propagace území, vytvoření klasické lázeňské promenády v Lázních Bělohrad či vytvoření nějakých nových produktů CR či inovace současných.

8. Seznam použitých zdrojů

8.1. Tištěné zdroje

- 1) BÍNA, Jan a Jaromír DEMEK. Z nížin do hor: geomorfologické jednotky České republiky. Vyd. 1. Praha: Academia, 2012, 343 s. Průvodce. ISBN 9788020020260.
- 2) DEMEK, Jaromír a Peter MACKOVČIN. Zeměpisný lexikon ČR. Vyd. 2. Brno: AOPK ČR, 2006, 580 s. ISBN 80-86064-99-9.
- 3) FRANKE, Antonín. Zmírňování regionálních disparit prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, x, 301 s. ISBN 978-807-3577-186.
- 4) HRALA, Václav a [uspořádal a doplnil Viktor ŠAFAŘÍK]. Geografie cestovního ruchu. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Idea servis, 2013. ISBN 9788085970791.
- 5) MARIOT Peter. Geografia cestovného ruchu. 1. vyd. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1983. 252 s.
- 6) NOVÁKOVÁ Marcela, NOVÁK Zdeněk a fotografie MORÁVEK Jiří. Podkrkonoší. 1. vyd. Praha: Olympia, 2005. ISBN 8070338636.
- 7) REICHEL, Jiří. Kapitoly metodologie sociálních výzkumů. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 184 s. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3006-6.
- 8) RYGLOVÁ, Kateřina. Cestovní ruch: soubor studijních materiálů. Vyd. 3. rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. Management (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-028-6.
- 9) SCHNEIDER JIŘÍ, Jitka Fialová. Krajinná rekreologie II. Vyd. 1. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2009. ISBN 978-807-3753-573.
- 10) TROUSIL, Michal a Veronika JAŠÍKOVÁ. Úvod do tvorby odborných prací. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014, 154 s. ISBN 9788074353802.
- 11) VYSTOUPIL, Jiří a Martin ŠAUER. Geografie cestovního ruchu České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 315 s. ISBN 9788073803407.
- 12) ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

8.2. Elektronické zdroje

- 1) 300 zatáček Gustava Havla. In: Www.horice.org [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.horice.org/cz/voln-as-turista/sport/300-zat-ek-g-havla-a-tt/>
- 2) Anenské slatinné lázně - historie. In: Www.belohrad.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.belohrad.cz/anenske-slatinne-lazne/trocha-historie/>
- 3) Barokní areál Kuks. In: Www.kudyznudy.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/krkonose-a-podkrkonosi/krkonose-a-podkrkonosi/kuks.aspx>
- 4) Bažantnice. In: Www.lazne-belohrad.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.lazne-belohrad.cz/mesto/atraktivni-mista/bazantnice-bysicka/>
- 5) Bělohorské kulturní léto. In: Www.kudyznudy.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/aktuality/belohradske-kulturni-letoo--od-koncertu-po-slet-u.aspx>
- 6) BÍNA, Jan. Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice. Ústav územního rozvoje [online]. 2010 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovniuruch/potencialCR/potencialCR-text.pdf>
- 7) Dny R.A. Dvorského. In: Www.kudyznudy.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/aktivity-a-akce/akce/dny-r--a--dvorskeho-2013.aspx>
- 8) Fričovo muzeum. In: Www.turistika.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.turistika.cz/mista/lazne-belohrad-fricovo-muzeum>
- 9) Harantovské slavnosti. In: Www.mestys-pecka.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.mestys-pecka.cz/kultura-a-sport/harantovske-slavnosti/>
- 10) HODNOCENÍ POTENCIÁLU CESTOVNÍHO RUCHU V OBCÍCH ČESKÉ REPUBLIKY. In: BÍNA, Jan. Www.is.muni.cz/ [online]. 2002 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1456/jaro2007/KRGCR/um/Hodnocen__potenci_lu_CR_v_obc_ch__R_b_na.pdf
- 11) Hořice Jazz Nights. In: Wwww.jazznights.cz [online]. 2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://jazznights.cz/?cat=6>
- 12) Hřídelečná hůrka. In: Wwww.podkrkonosi.eu [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.podkrkonosi.eu/dr-cs/101090-hridelecka-hurka.html>
- 13) Kamenná hůra. In: Wwww.podkrkonosi.eu [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.podkrkonosi.eu/dr-cs/101089-kamenna-hura.html>
- 14) KONCEPCE – Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2007-2013. In: Wwww.mmr.cz [online]. 2007 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/fe9ed7fd-a7b8-43f3-95ae-e0adbbbc0e5/III-_Koncepce_7-11-07.pdf?ext=.pdf

- 15) Královédvorský okruh. In: Www.old-racing.ssis.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://old-racing.ssis.cz/>
- 16) KRK.cz – Královéhradecký kraj. Http://www.kr-kralovehradecky.cz/ [online]. 2013 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/kralovehradecky-kraj/statisticke-udaje-108/>
- 17) Myslivost. In: Www.myslivost.cz [online]. 2014 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.myslivost.cz/Pro-myslivce/Informace-pro-myslivce/Kalendarium>
- 18) Nové národní kulturní památky. In: Www.npu.cz: Národní památkový ústav [online]. 2010 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.npu.cz/news/5285-n/>
- 19) Památník K.V. Raise. In: Www.lazne-belohrad.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.lazne-belohrad.cz/mesto/atraktivni-mista/zamek/>
- 20) Přehrada Les Království. In: Www.pla.cz: Povodí Labe [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: http://www.pla.cz/planet/public/vodnidila/prehrada_leskralovstvi.pdf
- 21) Putování Raisovým krajem - brožura. In: HOŠKA, Lubomír. Www.lazne-belohrad.cz [online]. 2007 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: www.lazne-belohrad.cz/soubory/brozury/pdf/LB_RAIS_BROZURA.pdf
- 22) Rajonizace České republiky z hlediska cestovního ruchu. In: Www.old.czechtourism.cz/[online]. 2015 [cit. 2015-04-06]. Dostupné z: <http://old.czechtourism.cz/didakticke-podklady/2-turisticky-potencial-regionu/>
- 23) Sdružení Podzvičinsko. In: Www.podzvicinsko.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.podzvicinsko.cz/cs/sdruzeni-podzvicinsko.html>
- 24) Slavnosti písní a tanců. In: Www.kralovehradeckyregion.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.kralovehradeckyregion.cz/dr-cs/100681-slavnosti-pisni-a-tancu-pod-zvicinou.html>
- 25) Strašidelná bažantnice. In: Www.nasetelevize.cz [online]. 2014 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://nasetelevize.cz/view.php?cislocclanku=2014070002>
- 26) Strategie rozvoje mikroregionu Podzvičinsko. In: Www.podzvicinsko.cz [online]. 2010 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: www.podzvicinsko.cz/filemanager/files/file.php?file=60956
- 27) MANAGEMENTMANIA.COM - SWOT analýza. Managementmania.com [online]. 2013 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>
- 28) Systém hodnocení složek životního prostředí dle Bíny (2002) [tabulka] BÍNA, Jan. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky [online]. Urbanismus a územní rozvoj, 2002, V, č. 1 [cit. 2014-12-10]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2002/2002-01/01.pdf>
- 29) Top 5 nejnavštěvovanějších míst v Královéhradeckém kraji v roce 2012. [tabulka] In: Www.vyzkumy.czechtourism.cz[online]. 2013 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://vyzkumy.czechtourism.cz/660/navstevnost-turisticky-cilu>
- 30) Tree of Life. In: Www.treeoflife.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.treeoflife.cz/o-nas/historie>

- 31) Podkrkonošský maraton. In: *Www.lazne-belohrad.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://www.lazne-belohrad.cz/kultura/sport/podkrkonosky-maraton-sport/>
- 32) ÚÚR- Potenciál cestovního ruchu v ČR. In: *Www.vyzkumy.czechtourism.cz* [online]. 2001 [cit. 2015-04-14]. Dostupné z: http://vyzkumy.czechtourism.cz/0530_/potencial-cestovniho-ruchu
- 33) Zámek Lázně Bělohrad. In: *Www.lazne-belohrad.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.lazne-belohrad.cz/mesto/atraktivni-mista/zamek/>
- 34) Zoo Dvůr Králové nad Labem - výroční zpráva. In: *Www.zoodvurkralove.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.zoodvurkralove.cz/content/image.php?uid=53c7d65a6ca78>
- 35) Zoo Dvůr Králové nad Labem. In: *Www.podkrkonosi.eu* [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://zoo-dvur-kralove.cz/>

8.3. Seznam obrázků

Obr. 1 Předpoklady cestovního ruchu –

In ZELEŇKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Obr. 2 Turistické regiony České republiky –

Turistické regiony České republiky. [obrázek]

In: *Www.old.czechtourism.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-06]. Dostupné

z: <http://old.czechtourism.cz/didakticke-podklady/2-turisticky-potencial-regionu/>

Obr. 3 Zoo Dvůr Králové nad Labem – foceno autorem práce

Obr. 4 Národní kulturní památka – Les Království – foceno autorem práce

Obr. 5 Plakát k festivalu Cultural Reggae Vibez -

Plakát k festivalu Cultural Reggae Vibez. [obrázek]

In: *Www.culturalreggaevibez.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-07]. Dostupné

z: <http://culturalreggaevibez.cz/historie.html>

Obr. 6 Poutač k závodu 300 zatáček Gustava Havla –

Poutač k závodu 300 zatáček Gustava Havla. [obrázek]

In: *Www.amkhorice.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-07]. Dostupné

z: <http://www.amkhorice.cz/cz/zavody/300-zatacek/>

Obr. 7 Slavnosti písní a tanců v Zámeckém parku –

Slavnosti písní a tanců v Zámeckém parku. [obrázek]

In: *Www.kralovehradeckyregion.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-07]. Dostupné

z: <http://www.kralovehradeckyregion.cz/dr-cs/100681-slavnosti-pisni-a-tancu-pod-zvicinou.html>

Obr. 8 Pozvánka na Strašidelnou Bažantnici –

Pozvánka na Strašidelnou Bažantnici. [obrázek]

In: *Www.facebook.com/pages/Strašidelná-Bažantnice* [online]. 2015 [cit. 2015-04-07]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pages/Stra%C5%A1ideln%C3%A1-Ba%C5%BEantnice/622592761093151>

Obr. 9 Spojovací lávka mezi budovami lázní – foceno autorem práce

Obr. 10 Lázeňský resort Strom Života – foceno autorem práce

8.4. Seznam grafů a tabulek

Graf 1 Jakého jste pohlaví?

Graf 2 Do jaké věkové kategorie spadáte?

Graf 3 Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Graf 4 Navštívil/a jste někdy město Lázně Bělohrad či některé z okolních měst a míst v oblasti Podzvičinsko?

Graf 5 Které významná místa v oblasti Podzvičinsko jste navštívil/a?

Graf 6 Vnímáte tuto oblast jako bohatou na přírodní a kulturní památky?

Graf 7 Domníváte se, že oblast Podzvičinsko stojí za návštěvu?

Graf 8 Které město vnímáte jako centrum cestovního ruchu v této oblasti?

Graf 9 Absolvovali jste někdy nějaký lázeňský program či pobyt v Anenských slatinných lázních v Bělohradě?

Graf 10 Vnímáte výstavbu nejnovější z budov místních lázní - Strom Života jako správný krok pro místní Anenské slatinné lázně?

Graf 11 Znáte některé ze slavných kulturních či sportovních akcí na území Podzvičinska? Které?

Graf 12 Vyzkoušel/a jste už možnosti této oblasti pro aktivní turistiku, resp. cykloturistiku či pěší turistiku?

Graf 13 Oblast je proslulá množstvím historicky významných rodáků. Jmenujte prosím všechny, kteří se vám vybaví.

Graf 14 Znáte některé z nejznámějších regionálních produktů v této oblasti?

Graf 15 Přemýšlíte o návštěvě L. Bělohrad či jiného místa v této oblasti roce 2015?

- Tab. 1** Systém hodnocení složek životního prostředí dle Bíny (ÚÚR, 2002)
- Tab. 2** Top 5 nejnavštěvovanějších míst v Královéhradeckém kraji v roce 2012
– dle CzechTourism (2013)
- Tab. 3** Potenciál cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko - vlastní zpracování
podle Bína (2002)
- Tab. 4** SWOT analýza cestovního ruchu oblasti Podzvičinska – vlastní
zpracování na základě provedeného výzkumu

8.5. Seznam zkratk

CR – cestovní ruch

UNESCO – Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu

UNWTO – Světová organizace cestovního ruchu

ÚÚR – Ústav územního rozvoje

9. Seznam příloh

Příloha A Dotazníkové šetření

Příloha B Rozhovor s Ing. Kateřinou Karešovou za DM Podzvičinsko

Příloha C Mapa atraktivit Podzvičinska

Příloha D Metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny (ÚÚR, 2002)
– pracovní list

Příloha E Oskenované zadání bakalářské práce

Příloha A - Dotazníkové šetření

Potenciál cestovního ruchu Lázní Bělohrad a oblasti Podzvičinsko

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku k
mojí bakalářské práci. (Dotazník je anonymní)

Děkuji za váš čas.

1) Jakého jste pohlaví?

- a) Muž
- b) Žena

2) Do jaké věkové kategorie spadáte?

- a) do 18 let
- b) 19 - 30 let
- c) 31 - 50 let
- d) nad 50 let

3) Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) základní
- b) střední s maturitou
- c) střední s maturitou (aktuálně studentem VŠ)
- d) vyšší, vysoké

4) Navštívil/a jste někdy město Lázně Bělohrad či některé z okolních měst a míst v oblasti Podzvičinsko?

- a) Ano, několikrát.
- b) Pouze jsem projížděl/a.
- c) Bydlím v této oblasti.
- d) Ne.

5) Které významná místa v oblasti Podzvičinsko jste navštívil/a?

- a) Lázně Bělohrad
- b) Vrch Zvičina
- c) Hrad Pecka
- d) Hořice
- e) Zámek a hospital Kuks
- f) ZOO Dvůr Králové nad Labem

6) Vnímáte tuto oblast jako bohatou na přírodní a kulturní památky?

- a) Ano, nabízí jich mnoho.
- b) Spíše ano.
- c) Spíše ne.

7) Domníváte se, že oblast Podzvičinsko stojí za návštěvu?

- a) Ano. Nabízí mnoho zajímavých míst a akcí.
- b) Ne. Tato oblast není ničím zajímavá.
- c) Ano, ale okolní oblasti jako Kladské pomezí či Český ráj jsou zajímavější.

8) Které město vnímáte jako centrum cestovního ruchu v této oblasti?

- a) Lázně Bělohrad
- b) Hořice
- c) Miletín
- d) Dvůr Králové nad Labem

9) Absolvovali jste někdy nějaký lázeňský program či pobyt v lázních v Bělohradě?

- a) Ano.
- b) Ne.

10) Vnímáte výstavbu nejnovější z budov místních lázní - Strom Života jako správný krok pro Lázně Bělohrad a.s.?

- a) Jednoznačně ano
- b) Spíše ano.
- c) Spíše ne.
- d) Byla to chyba.

11) Znáte některé ze slavných kulturních či sportovních akcí na území Podzvičinska? Které?

- a) Podkrkonošský maraton
- b) Otevírání a zavírání sezony na Zvičině
- c) Strašidelná Bažantnice v Lázních Bělohrad
- d) Slavnosti písní a tanců v Lázních Bělohrad
- e) 300 zataček Gustava Havla - Hořice
- f) Jiná akce neuvedena v možnostech.

12) Vyzkoušel/a jste už možnosti této oblasti pro aktivní turistiku, resp. cykloturistiku či pěší turistiku?

- a) Ano, častokrát.
- b) Ano.
- c) Ne, nikdy.

13) Oblast je proslulá množstvím historicky významných rodáků. Jmenujte prosím všechny, kteří se vám vybaví.

14) Znáte některé z nejznámějších regionálních produktů v této oblasti?

- a) Miletínské modlitbičky
- b) Hořické trubičky
- c) Bělohradské preclíky
- d) Dobrovodské kysané zelí
- e) Královédvorské pivo Tambor

15) Přemýšlíte o návštěvě Lázní Bělohrad či jiného místa v této oblasti v roce 2015?

- a) Určitě ano.
- b) Spíše ano.
- c) Spíše ne.
- d) Určitě ne.

Příloha B - Rozhovor s Ing. Kateřinou Karešovou za DM Podzvičinsko

Dobrý den,

Chtěl bych vás poprosit o pár odpovědí na otázky týkající se cestovního ruchu města Lázně Bělohrad a oblasti Podzvičinsko. Pro účely své bakalářské práce na téma Potenciál cestovního ruchu města Lázně Bělohrad a oblasti Podzvičinsko jsem vytvořil několik otázek, které mi pomohou získat odpovědi na výzkumné otázky a ověřit správnost mých hypotéz.

- 1) **Které je první místo, které se vám vybaví, když se řekne slovo „Podzvičinsko“?**
Krajina pod Zvičinou
- 2) **Vnímáte oblast jako bohatou na přírodní a kulturní atraktivity? Které by jste, jako první zmínila člověku, který oblast nezná a chce navštívit nějaká atraktivní místa?**
Ano, ZOO, Hospital Kuks, hrad Pecka, Gothard v Hořicích, přehrada Les Království, náměstí města Dvůr Králové n. L.
- 3) **Které město je podle vás centrem cestovního ruchu v této oblasti? Důvod?**
Vzhledem k přítomnosti ZOO a blízkosti hospitalu Kuks, by to měl být Dvůr Králové n. L. V jižní části Hořice, kvůli svojí poloze a tradicím (pískovec, trubičky, motorky).
- 4) **Vnímáte Podzvičinsko jako oblast s vysokým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu?**
Ano.
- 5) **Myslíte si, že je Podzvičinsko konkurenceschopné vzhledem k blízkosti známých turistických oblastí jako Český ráj nebo Kladské pomezí?**
Ano.
- 6) **Jak velkou důležitost vidíte v přítomnosti Anenských slatinných lázní v Bělohradě? (vliv na dění ve městě, rozvoj infrastruktury atd.)**
Lázně se nyní jmenují Lázně Bělohrad a. s.
Samozřejmě je to vliv zásadní – z malého městečka dělají lázeňské město.
- 7) **Jaký je váš názor na stavbu nejnovější z budov místních lázní Strom Života? Jak velký má význam pro město či návštěvnost lázní? Pozorujete po výstavbě a několika letech chodu tohoto luxusního resortu vyšší zájem o město, služby informačního centra a další?**
Význam má velký, zvýšil návštěvnost, přivedl jiný druh klientů.
- 8) **Oblast nabízí mnoho kulturních a především známých sportovních akcí. Která je podle vás tou nejznámější kulturní a nejznámější sportovní akcí a mají podle vás tyto akce významný vliv na cestovní ruch a zvyšování povědomí o Podzvičinsku?**

Kulturní: Dny R. A. Dvorského (Dvůr Králové n. L.), Hořice Jazz Nights (Hořice)

Sportovní: 300 zatáček Gustava Havla (Hořice)

- 9) Podzvičinsko nabízí velmi dobré podmínky pro pěší turistiku a cykloturistiku. Jak vnímáte infrastrukturu pro pěší i cyklisty s ohledem na značení tras a stezky? Vidíte nějaké příležitosti ke zlepšení a víte případně o některém plánovaném vylepšení? Myslíte si, že je oblast vhodná pro hipoturistiku?**

Vždy se dá zlepšovat, při nalezení vhodných zdrojů financování je plánována oprava stávajících zastávek a míst, dodání nových odpočinkových míst. Plánuje se vybudování Stezky kamene (pracovní název), která je ve fázi studie nebo Cesta květů (ve fázi záměru)... a další.

- 10) Myslíte, že mají historicky slavní rodáci jako Erben či Rais vliv na turismus v této oblasti? Případně jaký?**

Myslím, že ano – vzhledem ke vztahu k české literatuře jsou v povědomí širokých vrstev obyvatel a tím pádem i oblast Podkrkonoší (Miletín, Lázně Bělohrad) se stává známější. Osobností Erbena i Raise bylo využito při budování naučných stezek K. J. Erbena, i K. V. Raise....

- 11) Je podle vás činnost sdružení Podzvičinsko dlouhodobě prospěšná pro tuto oblast? Je podle vás oblast dostatečně propagována veřejností?**

Nevím, jestli je odpověď na tuto otázku z mého pohledu objektivní. Myslím, že činnost sdružení je prospěšná – např. budováním naučných stezek, vydáváním propagačních materiálů, propagací, webovými stránkami atd.... Bohužel je dostatečná propagace oblasti závislá na dostatku finančních prostředků. V současné době je finanční podpora cestovního ruchu nedostatečná na celostátní úrovni.

- 12) Co si myslíte o marketingu Anenských slatinných lázní a Stromu Života?**

Lázně Bělohrad a. s. a Strom života cílí především na medicínské klienty, zahraniční i tuzemské.

- 13) Vidíte nějaký zásadní nedostatek v činnosti aktérů cestovního ruchem v této oblasti nebo se domníváte, že oblasti něco zásadního chybí, co by z ní udělalo oblast ještě atraktivnější?**

Za nedostatek nedostatečné (počet i kvalita) považuji stravovací a ubytovací služby.

- 14) Ve své práci se snažím vytvořit SWOT analýzu cestovního ruchu oblasti Podzvičinsko. Kdybyste měla napsat dvě silné a slabé stránky a dvě příležitosti a hrozby, jaké by to byly?**

Zde naleznete na straně 13 celou SWOT analýzu oblasti Podkrkonoší – tedy i Podzvičinska. <http://www.podzvicinsko.cz/cs/dokumenty/strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-podkrkonosi.html>

Mnohokrát děkuji za váš čas.

Příloha C - Mapa atraktivit Podzvičinska

Zdroj: Mapa atraktivit Podzvičinska. [obrázek] In: *Tourism.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-07]. Dostupné z:

<http://tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113917>

Příloha D Metoda hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bína 2012 – pracovní list

Tabulky vytvořeny podle Ústavu územního rozvoje (2001), hodnoty aktualizovány na základě výzkumu autora práce.

Přírodní subsystém CR– bodové hodnocení osmi vybraných obcí z oblasti Podzvičinsko

Obec	PP	PT	CT	ZS	LT	RV	RHL	VT
Bílá Třemešná	0	10	15	3	3	10	13	7
Dvůr Králové	45	10	15	0	3	0	0	0
Lázně Bělohrad	0	10	20	0	3	10	0	3
Miletín	0	10	15	0	0	3	0	3
Pecka	0	10	15	3	3	3	7	10
Hořice	0	10	15	0	3	0	0	3
Kuks	0	10	20	0	3	0	0	7
Horní Brusnice	0	10	15	7	7	0	13	7
Nejvyšší hodnota	45	10	20	7	7	10	13	10
	VoT	H	ZL	My	Ry	VP	-	Přír.subs.
	0	0	2	2	2	0		61
	3	0	0	2	2	1		76
	0	0	2	2	0	0		46
	0	0	0	2	2	0		31
	0	0	2	2	0	0		51
	0	0	0	2	0	0		31
	0	0	0	2	2	0		34
	0	0	2	2	0	0		59
	3	0	2	2	2	1		132

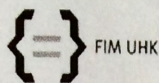
Kulturní subsystém CR –bodové hodnocení osmi vybraných obcí z oblasti Podzvičinsko

Obec	L	KHP	SM	KK	KA	SA	CA
Bílá Třemešná	0	50	5	0	0	0	0
Dvůr Králové	0	25	15	2	20	7	2
Lázně Bělohrad	15	10	5	10	20	7	2
Miletín	0	0	5	0	10	0	0
Pecka	0	10	5	0	10	0	0
Hořice	0	0	5	0	20	20	0
Kuks	0	50	5	0	10	0	0
Horní Brusnice	0	0	0	0	0	0	0
Nejvyšší hodnota	15	50	15	10	20	20	2

Ve	MP	PS	-	Kult. subs.	Celkem	Průměr
0	0	0		55	116	
0	5	0		76	152	
0	0	0		69	115	
0	5	0		20	51	
0	0	0		25	76	
5	25	0		75	106	
5	0	0		35	69	
0	0	0		0	59	
5	25	0		162	294	96

Vysvětlivky k tabulkám

Složka potenciálu	Zkratka
přírodní pozoruhodnosti	PP
vhodnost krajiny pro pěší turistiku	PT
vhodnost krajiny pro cykloturistiku	CT
vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	ZS
vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	LT
vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	RV
vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory	RHL
vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	VT
vhodnost krajiny pro vodní turistiku	VoT
vhodnost krajiny pro horolezectví	H
vhodnost krajiny pro závěsné létání	ZL
vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	My
vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	Ry
vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	VP
Kulturně historické památky a soubory	KHP
skanzeny a muzea	SM
lázeňská funkce	L
kongresy a konference	KK
kulturní akce	KA
sportovní akce	SA
církevní akce	CA
veletrhy a tematické trhy	Ve
místní produkty	MP
příhraniční specifika	PS

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
Fakulta informatiky a managementu
 Rokitanského 62, 500 03 Hradec Králové, tel: 493 331 111, fax: 493 332 235

Zadání k závěrečné práci

Jméno a příjmení studenta:

Vojtěch Čipera

Obor studia:

Management cestovního ruchu

Jméno a příjmení vedoucího práce:

Jaroslav Kacetl

Název práce:

Potenciál cestovního ruchu města Lázně Bělohrad a oblasti Podzvíčinsko

Název práce v AJ:

Potential of Tourism in Lázně Bělohrad and Area Podzvíčinsko

Podtitul práce:

Podtitul práce v AJ:

Cíl práce: Zhodnotit a analyzovat potenciál a předpoklady pro cestovní ruch v Lázních Bělohrad a městech ležících nedaleko tohoto lázeňského města v turistické oblasti Podzvíčinsko.

Osnova práce:

1. Úvod

- 1.1. Důvod výběru tématu práce
- 1.2. Cíl práce

2. Literární rešerše

3. Teoretická východiska

4. Metodický výstup

- 4.1. Stanovení hypotézy
- 4.2. Výzkumné otázky
- 4.3. Postup získávání informací
 - 4.3.1. Metody získávání informací
 - 4.3.2. Dílčí úkoly

5. Analýza cestovního ruchu v dané oblasti

- 5.1. Charakteristika turistické oblasti Podzvíčinsko
- 5.2. Historie a současnost cestovního ruchu v Lázních Bělohrad

6. Vlastní výzkum

- 6.1. Použité metody výzkumu
- 6.2. Výsledky a zhodnocení výzkumu
 - 6.2.1. Zanesení výsledků do grafů
 - 6.2.2. Vytvoření SWOT analýzy cestovního ruchu v Lázních Bělohrad

7. Závěry a odpovědi na výzkumné otázky a hypotézu

8. Seznam použitých zdrojů

9. Tematické přílohy

Projednáno dne:

14. 10. 2014

Podpis studenta

Podpis vedoucího práce